

सार्वजनिक र निजी क्षेत्रको साझेदारीको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन
२०८१

प्रस्तावना : नेपालको संविधानको धारा ५० को उपधारा (३) मा उल्लिखित सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागिता तथा विकास मार्फत् उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम परिचालनद्वारा तीव्र आर्थिक वृद्धि गर्ने राज्यको निर्देशक सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गरी पालिकाको विकासको गतिलाई तीव्रता दिन र आम नागरिक तथा लक्षित वर्गलाई दिनुपर्ने पूर्वाधार लगायत सार्वजनिक सेवा सुविधाहरू सार्वजनिक र निजी क्षेत्रको साझेदारीमा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, चौकुने गाँउ पालिका सभाले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद — १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम “चौकुने गाँउ पालिका सार्वजनिक निजी साझेदारी ऐन, २०८०” रहेको छ।
(२) यो ऐन चौकुने गाँउ पालिकाको राजपत्रमा सूचना प्रकाशित भएको मितिबाट लागू हुनेछ।
२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,
 - (क) “पालिका” भन्नाले चौकुने गाँउ पालिका सम्झनु पर्नेछ।
 - (ख) “सार्वजनिक” भन्नाले चौकुने गाँउ पालिका सम्झनु पर्नेछ।
 - (ग) “निजी” भन्नाले सहकारी संघ लिमिटेड वा सहकारी संस्था लिमिटेड वा प्राईभेट लिमिटेड वा पब्लिक लिमिटेड कम्पनी वा सेवा प्रदायक फर्म वा कम्पनी को क्षेत्र सम्झनु पर्नेछ।
 - (घ) “सार्वजनिक निजी साझेदारी” वा “साझेदारी” भन्नाले पूर्वाधार तथा सामाजिक-आर्थिक विकासका आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा सार्वजनिक र निजी क्षेत्रबीच भएको आपसी करार सम्झौतालाई जनाउँछ। यसले सार्वजनिक, निजी, सहकारी र सेवा प्रदायक साझेदारबीच भएको करार सम्बन्धी व्यवस्था समेतलाई जनाउँछ।
 - (ङ) “साझेदार” भन्नाले सार्वजनिक र निजी क्षेत्र बीच हुने साझेदारी आयोजनाको करारका पक्षहरूलाई जनाउँछ। यस शब्दले सार्वजनिक र सहकारी क्षेत्र वा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्र बीच हुने करार सम्झौताका पक्षहरूलाई जनाउँछ।
 - (च) “सार्वजनिक साझेदार” भन्नाले पालिका र पालिकाको संयुक्त उपक्रम (ज्वाइन्ट भेन्चर) लाई जनाउँछ।

- (छ) “निजी साझेदार” भन्नाले प्रचलित कानून अनुसार दर्ता भएको सहकारी संघ लिमिटेड वा सहकारी संस्था लिमिटेड वा प्राईभेट लिमिटेड कम्पनी वा पब्लिक लिमिटेड कम्पनी वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमलाई जनाउँछ।
- (ज) “सेवा प्रदायक साझेदार” भन्नाले करारको एक पक्ष भई सार्वजनिक साझेदारी वा निजी साझेदारी, लाभग्राही वर्ग र सरोकारवालाहरूबीच साझेदारी आयोजना कार्यान्वयन गर्न अनुकूल वातावरण निर्माण गर्ने, समन्वय, सहजीकरण र उत्प्रेरित गर्ने प्रचलित कानून अनुसार दर्ता भएको संस्था वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमलाई जनाउँछ।
- (झ) “आयोजना” भन्नाले यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन गरिने आयोजनालाई जनाउँछ।
- (ञ) “पूर्वाधार आयोजना” भन्नाले सडक, सुरुङ्ग मार्ग, पुल, अस्पताल, सिंचाई नहर, विद्युत उत्पादन तथा विद्युत प्रसारण लाइन, केबुलकार लाइन, रेल्वे लाइन, सार्वजनिक बस, बसपार्क, ट्रलीबस संरचना, ट्रामवे, सुख्खा बन्दरगाह, जलमार्ग, परिवहन बिसौनी स्थल, प्रदर्शनी स्थल, पार्क, हाटबजार स्थल, पसल कबल, तरकारी बजार कबल, बहुउद्देश्यीय जलाशय, सिंचाई बाँध, ढल निकास, फोहोरमैला प्रशोधन तथा व्यवस्थापन प्लाण्ट, ऊर्जा उत्पादन तथा वितरण, रङ्गशाला, सार्वजनिक सभागृह, बहुआवासीय भवन वा सार्वजनिक गोदामघर, कोल्ड स्टोर शितघर र यस्तै प्रकृतिका अन्य पूर्वाधार आयोजनालाई जनाउँछ।
- (ट) “सामाजिक-आर्थिक आयोजना” भन्नाले शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई, कृषि, पशुपञ्छी पालन, माछापालन, मौरीपालन, रोजगार सिर्जना, आय आर्जन, जग्गा चक्लाबन्दी, सहकारी कृषि र यस्तै प्रकृतिका अन्य क्रियाकलापहरूको माध्यमबाट लक्षित वर्ग वा आम नागरिकको सामाजिक - आर्थिक सशक्तीकरणका लागि कार्यान्वयन गरिने आयोजनालाई जनाउँछ।
- (ठ) “नागरिक समाज” भन्नाले करारको पक्ष भई वा नभई साझेदारी आयोजना कार्यान्वयनको लागि अनुकूल वातावरण बनाउने, सुझाव दिने, सहयोग, समन्वयन र सहजीकरण गर्ने गैर नाफामुखी संगठन, संस्था, व्यक्ति वा उनीहरूको समूहलाई जनाउँछ।
- (ड) “विकास साझेदार” भन्नाले आयोजना कार्यान्वयन गर्न द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सम्झौता अन्तर्गत आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग र सहजीकरण गर्ने दातृ निकाय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थालाई जनाउँछ।
- (ढ) “निर्माण तथा हस्तान्तरण” भन्नाले कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजनाको सञ्चालन र व्यवस्थापन पालिकाले नै बढी प्रभावकारी रूपमा गर्न सक्ने वा कुनै कारणले गर्नुपर्ने भएमा त्यस्ता पूर्वाधार संरचना वा आयोजनाको निर्माण

निजी क्षेत्रको पूरा वा आंशिक लगानीमा सम्पन्न गरी त्यसको सञ्चालन र व्यवस्थापनको आवश्यक ज्ञान र सीप सहित पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।

- (ग) “निर्माण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले कुनै एक पूर्वाधार संरचना वा आयोजना वा त्यसको कुनै हिस्सा निजी वा सहकारी साझेदारको सम्पूर्ण वा अधिकतम लगानीमा निर्माण गरी निश्चित अवधिसम्म सञ्चालन गरी उचित मुनाफा सहित आफ्नो लगानी फिर्ता भैसके पछि उक्त पूर्वाधार संरचना वा आयोजना र त्यसमा प्रयोग भएका सम्पूर्ण सम्पत्ति चालु हालतमा सामान्यतः विना मुआब्जा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (त) “निर्माण, स्वामीत्वकरण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले कुनै सेवा प्रदान गर्नको लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण प्रणाली स्थापनार्थ चाहिने सम्पूर्ण लगानी सामान्यतः निजी वा सहकारी साझेदारबाट गरिने वा हुने र संझौता अवधिसम्म आफूले विकास गरेको संरचनाको स्वामित्व समेत आफैमा राखी निर्माण र सञ्चालन गरी उचित मुनाफासहित आफ्नो लगानी फिर्ता भैसकेपछि उक्त संरचना र त्यसमा प्रयोग भएका सम्पूर्ण सम्पत्तिको स्वामित्व सहित चालु हालतमा सामान्यतः विना मुआब्जा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (थ) “निर्माण, हस्तान्तरण तथा सञ्चालन” भन्नाले कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजनाको विकासको लागि आवश्यक पर्ने अधिकांश वा आंशिक लगानी निजी वा सहकारी क्षेत्रबाट हुने गरी त्यसको निर्माण सम्पन्न भए पश्चात संरचनाको सुरक्षा, प्रचलित कानुनी व्यवस्था वा अन्य कुनै कारणले पालिकाले तत्कालै त्यसको जिम्मेवारी लिई निजी वा सहकारी साझेदारलाई उचित मुनाफा सहित आफ्नो लगानी फिर्ता लिन निश्चित अवधिसम्म त्यसको सञ्चालनको जिम्मेवारी दिने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (द) “लिज, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले चालु अवस्थामा रहेको कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजना निजी वा सहकारी साझेदारले पट्टा (लिज वा ठेक्का) मा लिई निश्चित अवधि सम्म सञ्चालन गरी चालु अवस्थामा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (ध) “लिज, निर्माण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजना पट्टा (लिज वा ठेक्का) मा लिई निजी वा सहकारी साझेदारको सम्पूर्ण वा अधिकतम लगानीमा निर्माण गरी निश्चित अवधिसम्म सञ्चालन गरी उचित मुनाफा सहित आफ्नो लगानी फिर्ता भैसकेपछि उक्त पूर्वाधार संरचना र त्यसमा प्रयोग भएका सम्पूर्ण सम्पत्ति चालु हालतमा सामान्यतः

- विना मुआब्जा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (न) “लिज, निर्माण, स्वामीत्वकरण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजना पट्टा (लिज वा ठेक्का) मा लिई निजी वा सहकारी साझेदारको सम्पूर्ण वा अधिकतम लगानीमा निर्माण गरी संझौता अवधिसम्म आफूले विकास गरेको संरचनाको स्वामित्व आफैमा राखेर सञ्चालन गरी उचित मुनाफा सहित आफ्नो लगानी फिर्ता भैसकेपछि उक्त पूर्वाधार संरचना र त्यसमा प्रयोग भएका सम्पूर्ण सम्पत्ति चालु हालतमा सामान्यतः विना मुआब्जा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (न) “विकास, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण” भन्नाले भैरहेको कुनै पूर्वाधार संरचना वा आयोजनामा निजी वा सहकारी क्षेत्रको लगानीमा कुनै संरचना थप वा क्षमता विस्तार गरी सञ्चालन गर्ने र निश्चित अवधिमा उचित मुनाफासहित आफ्नो लगानी फिर्ता भएपछि सम्पूर्ण संरचना वा सम्पत्ति सामान्यतः विना मुआब्जा पालिकालाई हस्तान्तरण गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (प) “निर्माण, स्वामीत्वकरण तथा सञ्चालन” भन्नाले कुनै खास सेवा प्रदान गर्न वा उत्पादन वा प्रशोधन वा वितरणको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधार संरचना वा आयोजनाको निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण वा आंशिक लगानी सार्वजनिक समेत वा निजी वा सहकारी साझेदारले गरी त्यसको स्वामित्व समेत आफैमा राखी वा पालिकाकै स्वामित्वमा राखि पालिकालाई निश्चित रोयल्टी प्रदान गर्ने गरी निरन्तरण सञ्चालन गरिरहने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ। नोटः यस प्रकारको करारीय व्यवस्थामा निजी वा सहकारी साझेदारले चाहेसम्म वा टाट नपल्टिएसम्म वा कुनै कारणले असक्षम नभए वा कानुनी अस्तित्व समाप्त नभए सम्म संझौता बमोजिमको कार्य गरिरहन सक्दछ।
- (फ) “सामाजिक सेवा करार” भन्नाले सामाजिक सेवाको उद्देश्यले विपन्न, सीमान्तकृत समुदाय, दलित, महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायतका नागरिकहरूको सामाजिक - आर्थिक सशक्तीकरणका कार्यहरू निजी वा सहकारी साझेदारले आफ्नो लगानी र संघ वा प्रदेश वा पालिकासँगको सहकार्यमा सञ्चालन गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (ब) “बजारीकरण करार” भन्नाले विपन्न, सीमान्तकृत समुदाय, दलित, महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायतका नागरिकहरूको सामाजिक - आर्थिक सशक्तीकरणका कार्यहरू निजी वा सहकारी साझेदारले सामाजिक दायित्व

- भएको व्यवसायिक वस्तु वा सेवा (सोसियली रेस्पेन्सिबल बिजनेस प्रोडक्टस् एण्ड सर्भिसेस) को बजारीकरण आफ्नो लगानी र संघ वा प्रदेश वा पालिका सँगको सहकार्यमा गर्ने गरी गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (भ) “विशेषज्ञ सेवा करार” भन्नाले विपन्न, सीमान्तकृत समुदाय, दलित, महिला र अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायतका नागरिकहरूको सामाजिक - आर्थिक सशक्तीकरणका लागि आवश्यक कृषि, भेटनरी, बीमा, व्यवसायिक तालिम लगायतका विशेषज्ञ सेवाहरू निजी वा सहकारी साझेदार मार्फत् प्रदान गर्न विशेषज्ञ सेवा प्रदायक निजी वा सहकारी साझेदार र संघ वा प्रदेश वा पालिकाबीच गरिएको करारीय व्यवस्थालाई जनाउँछ।
- (म) “उपभोक्ता” भन्नाले साझेदारी आयोजनाको सेवा सुविधा उपभोग गर्ने व्यक्ति, समूह, संस्था, सहकारी वा कम्पनी वा निकाय सम्झनु पर्छ।
- (य) “सेवा शुल्क” भन्नाले साझेदारले सेवा सुविधा उपलब्ध गराए बापत उपभोक्तासँग लिन पाउने सेवा शुल्क जनाउँछ।
- (र) “संयुक्त कम्पनी” वा “कम्पनी” भन्नाले सार्वजनिक, निजी क्षेत्र वा सहकारी क्षेत्रले कुनै आयोजना कार्यान्वयन गर्नको लागि दफा ३१ बमोजिम स्थापना गरेको संयुक्त कम्पनी वा सहकारी संघ वा संस्थालाई जनाउँछ।
- (ल) “संभाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष वा भायबिलिटी ग्याप परिपूर्ति कोष” भन्नाले निजी वा सहकारी साझेदारले आयोजनामा गरेको लगानी सेवाग्राहीबाट संकलित सेवा शुल्क र अन्य आम्दानीबाट जति लगानी उठाउन सकिदैन त्यति लगानी बराबरको रकम सार्वजनिक साझेदार वा पालिकाले निजी वा सहकारी साझेदारलाई उपलब्ध गराउनको लागि स्थापना गरेको कोषलाई जनाउँछ।
- (व) “जोखिम न्युनीकरण कोष” भन्नाले पहिले अनुमान नगरिएका वा बीमाले समेट्न नसकेका वा नसक्ने जोखिमहरू वहन गर्नको लागि संघ वा प्रदेश वा पालिकाले स्थापना गरेको कोषलाई जनाउँछ।
- (स) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा यस ऐन वा नियम अन्तर्गत गरिएको अन्य लिखतमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिमको कुरालाई सम्झनु पर्छ।
- (ष) “प्रदेश” भन्नाले कर्णाली प्रदेशलाई सम्झनुपर्छ।
- (श) “संघ” भन्नाले नेपाल सरकारलाई सम्झनु पर्नेछ।
- (ह) “कार्यालय” भन्नाले पालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्नेछ।
- (क्ष) “कार्यपालिका” भन्नाले चौकुने गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्नेछ।

(त्र) "सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा" भन्नाले पालिकाको कार्य विभाजन नियमावली अनुसार आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्रको आयोजनासँग सम्बन्धित महाशाखा वा शाखालाई सम्झनुपर्छ।

३. साझेदारीको उद्देश्य : सार्वजनिक निजी साझेदारीका प्रमुख उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन् -

- (क) पालिकाको विकासमा निजी वा सहकारी क्षेत्रको पूँजी, प्रविधि, उद्यमशीलता र व्यवस्थापकीय दक्षतालाई आकर्षित गरी उपयोग गर्ने,
- (ख) पालिकाको विकास र सेवा सुविधा प्रवाहको दायरा फराकिलो बनाउने,
- (ग) सेवा सुविधा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार ल्याउने।
- (घ) सार्वजनिक पूर्वाधार संरचना वा आयोजनामा जनताको लगानी तथा स्वामित्व स्थापित गरी प्रतिफल बितरणमा समन्यायीकता कायम गराउने।

परिच्छेद - २

साझेदारीको क्षेत्र, ढाँचा र आयोजना छनौट सम्बन्धी व्यवस्था

४. साझेदारीका क्षेत्रहरू : (१) पूर्वाधार संरचना वा आयोजनामा साझेदारीको क्षेत्र देहाय बमोजिम हुनेछ -

- (क) सडक, पुल, सुरुङ्ग मार्ग, रेल्वे लाइन, सुख्खा बन्दरगाह र जलमार्ग,
- (ख) अस्पताल र स्वास्थ्य केन्द्र,
- (ग) खानेपानी, सिँचाई, जलाधार क्षेत्र र बहुउद्देश्यीय जलाशयको निर्माण, संरक्षण, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (घ) जलविद्युत, शौर्य उर्जा र बायो उर्जाको उत्पादन र वितरण,
- (ङ) सार्वजनिक बस सेवा, विद्युतीय बस सेवा, ट्रली बस सेवा, मेट्रो सेवा, केबुलकार र रोप वे,
- (च) मनोरञ्जन स्थल, पार्क, गढी, पर्यटकीय क्षेत्र, रङ्गशाला, सभागृह र प्रदर्शनीस्थल,
- (छ) बहुआवासीय भवन, सार्वजनिक गोदामघर, फोहोर मैला प्रशोधन तथा व्यवस्थापन प्लाण्ट, फोहरबाट बायो ग्यास र विद्युत उत्पादन प्लाण्ट,
- (ज) चिस्यान घर वा कोल्ड स्टोर वा शित घर, कृषि बजार, पशुपन्छी बजार, पशु वधशाला, औद्योगिक र विशेष आर्थिक क्षेत्रहरूको विकास, निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (झ) पालिकालाई उपयुक्त लागेको अन्य पूर्वाधार संरचना वा आयोजनाहरू

(२) सामाजिक-आर्थिक आयोजनामा साझेदारीको क्षेत्र देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) जनस्वास्थ्य, सरसफाई, पोषण, गर्भवती तथा नवजात शिशु स्याहार, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना विस्तार र सेवा प्रवाह कार्यक्रम,
- (ख) पशुपन्छीको स्वास्थ्य जाँच, उपचार र खोप सेवा,
- (ग) जडिबुटी, तरकारी, फलफूल, पशु, माछा, मौरी, रेशमखेती र यस्तै अन्य क्षेत्रको पकेट क्षेत्रको विकास र व्यवस्थापन,
- (घ) लघु उद्यम प्रवर्धन, लघु वित्त र लघु विमा सेवाको विस्तार,
- (ङ) विद्यालय जाने अवसार नपाएका, वीचैमा विद्यालय छाडेका, मौसमी वसाई सराइका कारण पठन पाठनमा बाधा पुगेका र अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य र सरसफाईको व्यवस्था,
- (च) वित्तीय साक्षरता विस्तार,
- (छ) बजार मागमा आधारित रोजगारमूलक सीप विकासका कार्यक्रम,

- (ज) सहकारी कृषि वा चक्लाबन्दी, शित घर, तरकारी बजार पसल कबल, साझा उपभोक्ता पसल, कृषि उपज संकलन तथा बजारीकरण, प्रशोधनशाला, बजारीकरण सूचना केन्द्र विकास, निर्माण तथा संचालन।
- (झ) पालिकालाई उपयुक्त लागेको सामाजिक-आर्थिक विकासका अन्य आयोजनाहरू।

५. साझेदारीका ढाँचाहरू: (१) पूर्वाधार आयोजनामा साझेदारीको ढाँचा (मोडेल) देहाय बमोजिम हुनेछ -

- (क) निर्माण तथा हस्तान्तरण,
(ख) निर्माण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण,
(ग) निर्माण, स्वामीत्वकरण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण,
(घ) निर्माण, हस्तान्तरण तथा सञ्चालन,
(ङ) लिज, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण,
(च) लिज, निर्माण, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण,
(छ) विकास, सञ्चालन तथा हस्तान्तरण,
(ज) निर्माण, स्वामीत्वकरण र सञ्चालन,
(झ) यस्तै प्रकृतिका पालिकाले निर्णय गरी निर्धारण गरेका अन्य ढाँचाहरू।

(२) सामाजिक-आर्थिक आयोजनामा साझेदारीको ढाँचा देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) सामाजिक सेवा करार,
(ख) बजारीकरण करार,
(ग) विशेषज्ञ सेवा करार,
(घ) यस्तै प्रकृतिका पालिकाले निर्णय गरी निर्धारण गरेका अन्य ढाँचाहरू।

६. लगानीको ढाँचा: (१) साझेदारी आयोजना सामान्यतः निजी क्षेत्रको एकल लगानीमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पालिकाको प्राथमिकतामा परेको कुनै खास आयोजना संघ वा प्रदेश वा पालिका र निजी क्षेत्रको संयुक्त लगानीमा कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको आयोजनामा पालिका समेत साझेदार बन्न सक्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको आयोजनामा संघ वा प्रदेश वा पालिकाबाट गरिने लगानीको मात्रा आयोजनाको प्रकृति अनुसार फरक हुन सक्नेछ।

(५) संघ वा प्रदेश वा पालिकाले लगानी गरेको आफ्नो हिस्सा विक्री गर्न चाहेमा प्रचलित मूल्यमा विक्री गर्न सक्नेछन्।

(६) उपदफा (५) बमोजिम संघ वा प्रदेश वा पालिकाले लगानी गरेको आफ्नो हिस्सा विक्री गर्दा पहिलो प्राथमिकता आयोजनाको विद्यमान साझेदारलाई दिनु पर्नेछ।

७. कार्यान्वयनको ढाँचा: (१) साझेदारी आयोजनाको कार्यान्वयन एकल र संयुक्त मध्ये कुनै एक तरिकाबाट गरिनेछ।

(२) निजी क्षेत्रको सम्पूर्ण लगानी भएको आयोजना निजी क्षेत्रको एकल व्यवस्थापनमा कार्यान्वयन हुनेछ।

(३) सार्वजनिक क्षेत्रको आंशिक लगानी भए तापनि निजी क्षेत्रको व्यवस्थापन प्रभावकारी हुने आयोजनाको कार्यान्वयन निजी क्षेत्रको एकल व्यवस्थापनमा हुनेछ।

(४) सार्वजनिक र निजी क्षेत्र दुवैको उल्लेख्य लगानी भएको वा आयोजनाको कार्यान्वयनमा संयुक्त भूमिका आवश्यक भएको आयोजना संयुक्त व्यवस्थापनमा कार्यान्वयन हुनेछ।

८. आयोजनाको सूची तयार : (१) पालिकाले योजना तर्जुमाको नियमित प्रकृया अन्तर्गत पहिचान भएका सार्वजनिक निजी साझेदारी प्रकृतिका आयोजनाको छुट्टै सूची तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) पालिकाको योजना तथा पूर्वाधार महाशाखा वा शाखाले साझेदारीमा सञ्चालन गर्न सकिने आयोजनाहरूको सूची तयार गर्नु पर्नेछ।

(३) पालिका सभा वा कार्यपालिकापालिका वा पालिका सभा वा कार्यपालिका समितिबाट सिफारिस भएका आयोजनामध्ये साझेदारीमा कार्यान्वयन गर्न सकिने आयोजनाको सूची समेत उपदफा (२) बमोजिमको महाशाखा वा शाखाले तयार गर्नु पर्नेछ।

(४) पालिकाको अन्य महाशाखा वा शाखाले पहिचान गरेका वा अन्य क्षेत्रबाट प्राप्त भएका आयोजनाको सूची उपदफा (२) बमोजिमको महाशाखा वा शाखामा पठाउनु पर्नेछ।

(५) कुनै सहकारी संघ लिमिटेड वा सहकारी संस्था लिमिटेड वा प्राईभेट कम्पनी लिमिटेड वा पब्लिक कम्पनी लिमिटेड वा संस्थाले सार्वजनिक निजी साझेदारी अन्तर्गत कुनै आयोजना सञ्चालन गर्न चाहेमा उपदफा (२) बमोजिमको महाशाखा वा शाखा मार्फत पालिकामा निवेदन पेश गर्न सक्नेछ।

(६) पालिकाले सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी साझेदारी आयोजनाहरू माग गर्न सक्नेछ।

(७) पालिकाले निजी क्षेत्र, प्राज्ञिक वर्ग, विषयगत विज्ञ र सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया वा गोष्ठी गरी साझेदारी आयोजनाहरू पहिचान तथा विश्लेषण गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(८) पालिकालाई उपयुक्त लागेको अन्य विधिबाट साझेदारी आयोजनाहरू पहिचान वा विश्लेषण गर्न वा गराउन सक्नेछ।

(९) उपदफा (१), (२), (३), (४), (५), (६), (७) र (८) बमोजिम प्राप्त सबै आयोजनाहरूको सूची उपदफा (२) बमोजिमको महाशाखा वा शाखाले आफ्नो रायसहित पालिकाले गठन गरेको सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिमा छलफल तथा विश्लेषणका लागि पेश गर्नु पर्नेछ।

(१०) उपदफा (९) बमोजिम प्राप्त सूचीमा सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले आवश्यक छलफल गरी परिमार्जन वा थपघट गर्न सक्नेछ।

(११) उपदफा (१०) बमोजिम सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले तयार गरेको सूची पालिकाको कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी पालिकाको आयोजना बैंक (प्रोजेक्ट बैंक) वा सार्वजनिक निजी साझेदारी सूचीमा समावेश गर्नु पर्नेछ।

९. आयोजनाको प्राथमिकीकरण : (१) पालिकाको आयोजना बैंक वा सार्वजनिक निजी साझेदारी आयोजना सूचीमा समावेश भएका साझेदारी आयोजनाको सूचीलाई सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले सम्बन्धित समिति वा उपसमिति वा महाशाखा वा शाखा र सरोकारवालाहरूसँग छलफल गरी उनीहरूको सुझाव र प्रतिबद्धता समेतलाई ध्यानमा राखी आयोजनाको प्राथमिकीकरण गर्नु पर्नेछ।

(२) साझेदारी आयोजनाको प्राथमिकीकरण उपदफा (१) मा उल्लिखित आधारको अतिरिक्त देहायको आधारमा हुनेछ -

- (क) आधारभूत सेवा सुविधा विस्तार हुने,
- (ख) समुदायको आय आर्जन तथा आर्थिक विकासमा योगदान गर्ने,
- (ग) विपन्न र सीमान्तकृत समुदायलाई फाइदा पुग्ने,
- (घ) बढी जनसङ्ख्या लाभान्वित हुने,
- (ङ) आर्थिक, सामाजिक र वातावरणीय जोखिम कम हुने,
- (च) जनता तथा सहकारी वा निजी क्षेत्रको लगानी र व्यवस्थापन हुने,
- (छ) पालिकाको लगानी र दीर्घकालीन दायित्व कम हुने,
- (ज) प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष लाभहरू बढी प्राप्त हुने,
- (झ) आयोजना सम्पन्न हुने अवधि छोटो हुने,
- (ञ) जनताको लगानी तथा स्वामीत्व प्राप्त हुने र प्रतिफल वितरणमा समन्यायीकता कायम हुने,
- (ञ) आवश्यक देखिएका अन्य आधारहरू।

द्रष्टव्य :

“सरोकारवालाहरू” भन्नाले आयोजनाबाट लाभ प्राप्त गर्ने पक्ष, हानी वा नकारात्मक प्रभाव पर्न जाने पक्ष र आयोजनासँग सरोकार भएका

क्रियाशील नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकार वा संघ वा संस्था वा व्यक्तिहरु मध्ये केही वा सबैलाई जनाउँछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सरोकारवालाहरूसँग गरिने छलफलको विधि र प्रकृया सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ। उक्त छलफल कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार एकै पटक वा पटक—पटक र सामुहिक वा आयोजना अनुसार छुट्टाछुट्टै गर्न सकिनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम आयोजनाको प्राथमिकीकरण गर्दा देहाय बमोजिम विभाजन गरी छुट्टाछुट्टै प्राथमिकीकरण गर्नु पर्नेछ

(क) राजस्व वृद्धि गर्ने आयोजना

(ख) आम जनताको लगानी र स्वामीत्व स्थापित भई प्रतिफल वितरणमा समन्यायिकता कायम हुने आयोजना

(ग) व्ययभार बढी हुने आयोजना

(घ) राजस्व वृद्धि नगर्ने तर जनतालाई सेवा सुविधा वृद्धि हुने आयोजना

(ङ) राजस्व वृद्धि हुने साथै रोजगारी सिर्जनामा सहयोग पुग्ने आयोजना

(च) पालिकालाई व्ययभार नबढाउने तर समुदायलाई लाभ पुग्ने आयोजना

द्रष्टव्य :

(क) “राजस्व वृद्धि गर्ने आयोजना” भन्नाले शेयर लगानी, संभाव्यता न्युन परिपुर्ति कोष (Viability Gap Funding), जोखिम न्युनीकरण कोष (Risk Mitigation Funding) र यस्तै अन्य शीर्षक अन्तर्गत सरकारले गर्ने लगानीभन्दा रोयल्टी, लाभांश वा यस्तै अन्य शीर्षक अन्तर्गत सरकारले प्राप्त गर्ने राजस्व बढी हुने आयोजनालाई बुझाउँछ।

(ख) “आम जनताको लगानी र स्वामीत्व स्थापित भई प्रतिफल वितरणमा समन्यायिकता कायम हुने आयोजना” भन्नाले पालिका वा नेपाली नागरिकको अधिकांस शेयर लगानी भएको उनीहरुले उक्त आयोजनालाई आफ्नो ठानी संरक्षण सम्बर्द्धनमा सहयोग पुग्ने तथा उक्त आयोजनाबाट प्राप्त नाफा लगानीकर्ता जनताले प्राप्त गर्ने प्रकारको आयोजना बुझाउँछ।

(ग) “व्ययभार बढी हुने आयोजना” भन्नाले रोयल्टी, लाभांश वा यस्तै अन्य शीर्षक अन्तर्गत पालिकाले कुनै रकम प्राप्त नगर्ने वा त्यस्तो रकम प्राप्त गरे पनि प्राप्त गर्ने राजस्व भन्दा शेयर लगानी, संभाव्यता न्युन परिपुर्ति कोष, जोखिम न्युनीकरण कोष र यस्तै अन्य शीर्षक अन्तर्गत सरकारले गर्ने लगानी बढी हुने आयोजनालाई बुझाउँछ।

- (घ) “राजश्व वृद्धि नगर्ने र व्ययभार नबढाउने आयोजना” भन्नाले सरकारले लगानी गर्न नपर्ने र सरकारको राजश्व वृद्धिमा पनि प्रत्यक्ष योगदान नगर्ने आयोजनालाई बुझाउँछ।
- (ङ) “राजश्व वृद्धि हुने साथै रोजगारी सिर्जनामा सहयोग पुग्ने आयोजना” भन्नाले पालिकाको राजश्व संकलनमा वृद्धि हुने तथा थप रोजगारी समेत सिर्जना हुने लाभकारी आयोजना बुझाउँछ।
- (च) “पालिकालाई व्ययभार नबढाउने तर समुदायलाई लाभ पुग्ने आयोजना” पालिकाले खासै लगानी गर्न नपर्ने तर समुदायको हितमा रहेको आयोजना बुझाउँछ।

(५) साझेदारी आयोजनाहरूको सूचीमा थपघट हुँदा वा नयाँ परिस्थिति उत्पन्न भएमा उपदफा (१) बमोजिम तयार भएको प्राथमिकीकरणको सूचीलाई आवश्यकता अनुसार परिमार्जन र पुनः प्राथमिकीकरण गर्न सकिनेछ।

१०. आयोजनाको छनौट : (१) दफा ९ बमोजिम तयार भएको प्राथमिकीकरण सूचीबाट सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले पूर्वाधार तथा योजना शाखाको सहभागितामा उत्कृष्ट आयोजनाहरू छनौट गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छनौट भएका आयोजनाहरू पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गर्नु पर्नेछ।

(३) पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा समावेश भएका आयोजनाहरू पालिकाको परियोजना बैंक वा सार्वजनिक निजी साझेदारी आयोजना सूचीमा उल्लेख गरी सार्वजनिकीकरण गर्नु पर्नेछ।

११. सामान्य विवरण तयार गर्नु पर्ने : (१) साझेदार छनौटको प्रकृया शुरू हुनु अगावै सम्बन्धित महाशाखा वा शाखाले साझेदारीको औचित्य स्थापित गर्न आयोजनाको सामान्य विवरण तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) आयोजनाको सामान्य विवरणमा देहायका केही वा सबै विषय समावेश हुन सक्नेछ स

- (क) आयोजनाको पृष्ठभूमि
- (ख) आयोजनाको औचित्य
- (ग) लाभान्वित वर्ग
- (घ) आयोजनाको अवधि
- (ङ) साझेदारी गर्दा र नगर्दा बीचको भिन्नताको पहिचान
- (च) आयोजनाको लगानी तथा लगानी संरचना
- (छ) आयोजनाको ढाँचा
- (ज) आयोजनाको कार्यान्वयन ढाँचा
- (झ) साझेदारको किसिम

- (ज) साझेदारहरूको प्रमुख जिम्मेवारी
- (ट) पालिकाले प्राप्त गर्ने रोयल्टी वा राजश्वको विषयक्षेत्र
- (ठ) आयोजनाका जोखिमहरू
- (ड) विवाद व्यवस्थापनका तरिकाहरू
- (ढ) जोखिम व्यवस्थापनका उपायहरू
- (ण) समीक्षा र समायोजनको प्रकृया
- (त) साझेदार र लाभान्वित वर्गको हित संरक्षण गर्ने उपायहरू
- (थ) सम्झौताका आधारभूत रूपरेखा, (मुख्य—मुख्य शर्त वन्देजहरू, समयवधि, लगानी, सेवा शुल्क निर्धारण इत्यादि),
- (द) आयोजनाको प्रकृति अनुसारका आवश्यक अन्य पक्षहरू।

(३) आयोजनाको सामान्य विवरण तयार गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार निम्न मध्ये कुनै वा केही कार्य गरेको हुनु पर्नेछ

- (क) प्रारम्भिक वस्तुस्थिति विश्लेषण
- (ख) पूर्व संभाव्यता अध्ययन
- (ग) प्रारम्भिक वातावरण परीक्षण
- (घ) प्रारम्भिक लागत र लाभ विश्लेषण
- (ङ) विज्ञमत सर्वेक्षण: आयोजना सम्बन्धमा बिज्ञहरूको विचार
- (च) जनमत सर्वेक्षण: जनताको लिखित उजुरी वा सुझाव माग गर्ने
- (छ) गोष्ठी वा अन्तरक्रिया
- (ज) आवश्यक देखिएका अन्य अध्ययन वा विश्लेषणहरू

(४) आयोजनाको विवरण तयार गर्न वाह्य परामर्श सेवा लिनु परेमा प्रचलित कानून अनुसार त्यस्तो सेवा लिन सकिनेछ।

(५) कुनै निकाय वा संस्थाले निःशुल्क वा सःशुल्क परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने भएमा वा कुनै निकाय वा संस्थाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा परामर्श सेवा निःशुल्क वा सःशुल्क प्राप्त गर्न सकिने अवस्था भएमा प्रचलित कानून बमोजिम वार्ताद्वारा आपसी सहमतिमा सम्झौता गरी त्यस्तो सेवा सोझै प्राप्त गर्न सकिनेछ। तर त्यस्तो सेवा स्वीकार गर्नु अघि पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, मापदण्ड र वार्षिक स्वीकृत बजेट अनुकूल भए नभएको यकीन गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद — ३

पूर्वाधार आयोजनाको साझेदार छनौट सम्बन्धी व्यवस्था

१२. मनसाय पत्र आह्वान गर्न सक्ने : (१) यस ऐन बमोजिम कुनै आयोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त छ भनी पालिकाबाट निर्णय भएमा कार्यालयले तोकिएका कुराहरू खुलाई

पालिकाको सूचना पाटी तथा वेवसाईटमा सार्वजनिक रुपमा कम्तिमा १५ दिन म्याद भएको सूचना प्रकाशन गरी मनसाय पत्र आह्वान गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनसाय पत्र पेश गर्न चाहने सहकारी वा कम्पनी वा संस्थाले प्रकाशित सूचनामा उल्लिखित विवरणहरु खुलाई सूचनाको म्याद सकिएको भोली पल्ट सम्मको कार्यालय समय भित्र कार्यालय समक्ष मनसाय पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।

१३. संक्षिप्त सूची तयार गर्ने : (१) कार्यालयले मनसाय पत्र प्राप्त भएको मितिले एक महिनाभित्र तोकिएको मूल्याङ्कनका आधारमा मनसाय पत्रदाताहरूको मूल्याङ्कन गरी संक्षिप्त सूची तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको संक्षिप्त सूचीमा परेका मनसाय पत्रदाताहरूको सूची पालिकाको सूचना पाटी वा वेव साईट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

१४. प्रस्ताव आह्वान गर्न सक्ने : (१) दफा १३ बमोजिम संक्षिप्त सूचीमा परेका मनसाय पत्रदाताहरूमध्येबाट आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा तोकिएका कुराहरु खुलाई सार्वजनिक रुपमा कम्तिमा १५ दिन म्यादको सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आह्वान गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्न चाहने व्यक्तिले सूचनामा उल्लेखित साथै देहायका विवरणहरु खुलाई सोही उपदफा बमोजिम प्रकाशित सूचनामा उल्लिखित समयावधि सकिएको भोली पल्ट सम्मको कार्यालय समय भित्र कार्यालय समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ

(क) प्रारम्भिक सम्भाव्यता अध्ययन,

(ख) प्रारम्भिक इञ्जिनियरिङ्ग प्रारूप,

(ग) प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन,

(घ) प्रस्तावकको आर्थिक हैसियत झल्काउने विवरणहरु,

(ङ) प्रस्तावकको प्राविधिक क्षमता झल्काउने विवरणहरु

(च) आयोजनाको अनुमानित लागत,

(छ) प्रस्तावित वित्तीय स्रोत,

(ज) पालिकालाई बुझाउने प्रस्तावित रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम,

(झ) पालिकासँग माग गरिएको शेयर लगानी, संभाव्यता न्यून परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग, जोखिम न्युनीकरण कोष वा यस्तै अन्य रकम,

(ञ) उपभोक्तासँग लिने प्रस्तावित सेवा शुल्क,

(ट) आयोजना कार्यान्वयन सम्बन्धी प्रक्रिया र विवरण,

(ठ) आयोजना कार्यान्वयन गर्दा सम्भावित जोखिम र जोखिम न्यून गर्ने प्रस्तावित उपायहरु,

(ड) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै आयोजनाको पहिले नै सर्वेक्षण भइसकेको भए कार्यपालिकाको निर्णयमा कार्यालयले दफा १३ बमोजिम सूचीमा परेका मनसाय पत्रदाताबाट आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा तोकिएका कुराहरु खुलाई कार्यालयको सूचना पाटी तथा वेवसाईटमा सार्वजनिक रुपमा सूचना प्रकाशन गरी सोझै प्रस्ताव आह्वान गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्न चाहने प्रस्तावकले तोकिएका विवरणहरु खुलाई सोही उपदफा बमोजिम प्रकाशित सूचनामा उल्लिखित समयावधि सकिएको भोली पल्ट सम्मको कार्यालय समय भित्र कार्यालय समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. प्रस्ताव छनौट गर्ने : (१) दफा १४ बमोजिम प्रस्ताव प्राप्त भएपछि कार्यालयले प्रस्ताव प्राप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र देहायका आधारमा प्रस्ताव छनौट गर्नु पर्नेछ

(क) प्रस्तावकको आर्थिक हैसियत,

(ख) प्रस्तावकको प्राविधिक क्षमता,

(ग) प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन,

(घ) आयोजनाको अनुमानित लागत,

(ड) पालिकालाई बुझाउने प्रस्तावित रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम,

(च) पालिकासँग माग गरिएको शेयर लगानी, सम्भाव्यता न्यून परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग, जोखिम न्युनीकरण कोष वा यस्तै अन्य रकम,

(छ) उपभोक्तासँग लिने प्रस्तावित सेवा शुल्क,

(ज) आयोजनाको प्रकृति अनुसारका अन्य आधारहरू ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट सम्बन्धी आधार प्रस्ताव पेश गर्नु अघि सम्बन्धित सबै प्रस्तावकहरुलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट भएपछि छिटो साधनद्वारा छनौट भएको प्रस्तावकलाई त्यसको जानकारी दिनु पर्नेछ र सम्बन्धित सबै प्रस्तावकको जानकारीका लागि प्रदेश स्तरको पत्रिका तथा कार्यालयको सूचना पाटी र वेवसाईटमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) को खण्ड (घ), (ड) र (च) मा उल्लिखित रकमको गणना वर्तमान मूल्यमा गर्नु पर्नेछ ।

(५) वर्तमान मूल्य निर्धारणको लागि प्रयोग गरिने बट्टादर (डिस्काउन्ट रेट) प्रस्ताव आह्वान सूचनामा तोकिएको हकमा सोही बमोजिम र नतोकिएको हकमा १० प्रतिशत हुनेछ ।

१६. वार्ताद्वारा आयोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्न सक्ने : (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै सहकारी वा कम्पनीले विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन नभएको कुनै आयोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन आफ्नो तर्फबाट गर्नको लागि कार्यालय समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ। यस्तो निवेदन पेश गर्दा त्यस्तो अध्ययन गर्न लाग्ने आवश्यक खर्च रकमको अनुमान समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम परेको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्दा विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्न अनुमति दिन मनासिब छ भन्ने लागेमा पालिकाले कार्यालयलाई निवेदकसँग वार्ता गर्न अनुमति दिन सक्नेछ । वार्ताबाट त्यस्तो सम्भाव्यता अध्ययन गर्न उपयुक्त देखिएमा निर्णयका लागि आवश्यक राय सहित कार्यपालिकामा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ । कार्यपालिकाबाट त्यस्तो प्रस्ताव स्वीकृत भएमा कार्यालयले सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने अनुमति प्रदान गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दा वा गराउँदा लागेको खर्च त्यस्तो विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने सहकारी वा कम्पनी स्वयंले व्यहोर्नु पर्नेछ। सम्भाव्यता अध्ययन भइसकेपछि अध्ययन गर्दा भएको वास्तविक व्ययको चार्टर एकाउण्टेण्टबाट प्रमाणित विवरण संलग्न राखी अध्ययन प्रतिवेदन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको कुनै आयोजनाको कार्यान्वयनका लागि प्रतिस्पर्धा गराउँदा उपदफा (२) बमोजिम विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने गराउने सहकारी वा कम्पनी कुनै कारणले छनौट हुन नसकेमा निजले सो आयोजनाको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दा वा गराउँदा लागेको खर्च त्यस्तो आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि छनौट भएको प्रस्ताव स्वीकृत हुने सहकारी वा कम्पनीले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम व्यहोरिने वास्तविक खर्च रकम कार्यालयबाट यकिन गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो खर्च रकम यकिन गर्दा सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने समयको मूल्यलाई आधार मूल्य मान्नु पर्नेछ। यस्तो मूल्य गणना गर्दा आधार मूल्य बाहेक मूल्य वृद्धि लगायत अतिरिक्त खर्चहरू गणना गर्न पाइने छैन ।

१७. वार्ताद्वारा आयोजना कार्यान्वयन गर्न सक्ने : (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका अवस्थामा कुनै आयोजना वार्ताद्वारा कार्यान्वयन गराउन सक्नेछ ।

(क) यस ऐन बमोजिम कम्तीमा दुईपटक मनसायपत्र वा प्रस्ताव आह्वान गर्दा पनि आवश्यक संख्यामा मनसायपत्र वा प्रस्ताव छनौट हुन नसकेको, वा

(ख) प्रतिस्पर्धा हुन सक्ने सम्भावना नभएको, वा

(ग) नयाँ अवधारणा वा प्रविधि समावेश भएको, वा

- (घ) सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले वार्ताद्वारा कार्यान्वयन गर्न सिफारिस गरेको, वा
 (ङ) कुनै कारणले यस ऐन बमोजिमको अन्य कार्यविधि अवलम्बन गर्न उपयुक्त नदेखिएको।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ङ) बमोजिम कुनै कारणले यस ऐन बमोजिमको अन्य कार्यविधि अवलम्बन गर्न उपयुक्त नदेखिएको हो भने सोको कारण खुलाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको कुनै आयोजना वार्ताद्वारा कार्यान्वयन गर्न चाहने सहकारी वा कम्पनीले दफा १४ को उपदफा (२) मा उल्लिखित विवरण र तोकिएका कुराहरू खुलाई निवेदन दिनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा वार्ताद्वारा सो आयोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखिएमा कार्यालयको प्रस्तावमा कार्यपालिकाको निर्णयले निवेदकसँग वार्ता गरी कार्यान्वयन गर्न अनुमति प्रदान गर्नेछ।

१८. समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गर्न सक्ने: दफा १५ बमोजिम प्रस्ताव छनौट गरेपछि वा दफा १७ को उपदफा (४) बमोजिम आयोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखिएमा कार्यालयले प्रस्तावकसँग आयोजनाको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गर्न सक्नेछ।

१९. आयोजनाको विस्तृत विवरण पेश गर्नु पर्ने: (१) दफा १८ बमोजिम समझदारीपत्रमा गरेकोमा सो समझदारीपत्रमा उल्लिखित समयावधि भित्र र समझदारीपत्र सम्झौता नगरेकोमा आयोजनाको प्रकृति हेरी छ महिनामा नबढ्ने गरी कार्यालयले तोकेको समयावधिभित्र प्रस्तावकले आयोजना कार्यान्वयन सम्बन्धी देहायका विवरणहरू सहित विस्तृत आयोजना विवरण (Detailed Project Report) कार्यालय समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

- (क) आयोजनाको विवरण,
 (ख) विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन,
 (ग) विस्तृत इञ्जिनियरिङ डिजाइन,
 (घ) वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदन,
 (ङ) चरणबद्ध रूपमा कार्यान्वयन गर्ने भए सोको विवरण,
 (च) कार्यान्वयन तरिका,
 (छ) कार्यान्वयन अवधिको खर्च तथा आम्दानीको प्रक्षेपण,
 (ज) कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्था,
 (झ) उपभोक्तासँग लिइने प्रस्तावित शुल्क,
 (ञ) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा अन्य व्यक्तिसँग कुनै सम्झौता गरेको भए त्यसको विवरण,

- (ट) आयोजना सञ्चालन गर्दा पालिकालाई बुझाउने प्रस्तावित रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम,
- (ठ) आयोजना सञ्चालन गर्दा पालिका वा स्थानीय तहसँग माग गरिएको शेयर लगानी, सम्भाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग, जोखिम न्युनिकरण कोष वा यस्तै अन्य रकम,
- (ड) लगानीका सम्भाव्य स्रोत सम्बन्धी विवरण,
- (ढ) आयोजनाको बीमा सम्बन्धी व्यवस्था,
- (ण) आयोजना कार्यान्वयन हुने क्षेत्र,
- (त) आयोजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा प्रस्तावकले अवलम्बन गर्ने आर्थिक कार्यविधि सम्बन्धी व्यवस्था,
- (थ) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधिभित्र प्रस्तावकले सो उपदफा बमोजिमको विवरण पेश गर्न नसक्ने कुनै मनासिब कारण देखाई म्याद थपको लागि कार्यालय समक्ष निवेदन दिएमा कार्यालयले बढीमा दुई महिना म्याद थप गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको अवधिभित्र प्रस्तावकले उपदफा (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको विवरण पेश गर्न नसक्ने कारण देखाई कार्यालय समक्ष दिएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा सो मनासिब देखिएमा कार्यालयले कुनै खास आयोजनाको हकमा त्यस्तो प्रस्तावकलाई सम्झौता भएपछि सो विवरण पेश गर्न पाउने गरी छुट दिन सक्नेछ।

२०. रद्द गर्न सक्ने : (१) प्रस्तावकसँग समझदारी पत्रमा आयोजना सम्झौता गरेको भए त्यस्तो समझदारी पत्र वा सो नभएको भए निम्न अवस्थामा प्रस्तावकको प्रस्ताव रद्द गर्न सकिनेछ:

- (क) दफा १९ को उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको समयवधि भित्र प्रस्तावकले विवरण पेश नगरेमा वा त्यसरी पेश गरिएको विवरण अध्ययन गर्दा आयोजना कार्यान्वयन गर्न सम्भाव्य र उपयुक्त नदेखिएमा, र
- (ख) प्रस्तावमा पालिकासँग माग गरिएको शेयर लगानी, सम्भाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग, जोखिम न्युनीकरण कोष वा यस्तै अन्य रकमभन्दा पालिकालाई रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम वापत बढी राजस्व बुझाउने गरी गरिएको प्रस्तावको प्रतिकूल प्रस्ताव प्राप्त भएमा,

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) को अवस्था रहेको वा नरहेको थाहा पाउनको लागि पालिकासँग माग गरिएको शेयर लगानी, सम्भाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग, जोखिम न्युनीकरण कोष वा यस्तै अन्य रकम वापतको लगानी

र प्रस्तावकले पालिकालाई रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम वापतको राजस्व दुवैलाई वर्तमान मूल्यमा गणना गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम वर्तमान मूल्य निर्धारणको लागि प्रयोग गरिने बट्टादर (डिस्काउन्ट रेट) प्रस्ताव आव्हान सूचनामा तोकिएको हकमा सोही बमोजिम र नतोकिएको हकमा १० प्रतिशत हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम समझदारी पत्र वा प्रस्ताव रद्द भएमा प्रस्तावकले पालिकासँग कुनै किसिमको हानी नोक्सानी बापतको क्षतिपूर्ति दाबी गर्न पाउने छैन।

२१. सम्झौता गर्नु पर्ने: (१) दफा १९ बमोजिम प्राप्त विवरणको आधारमा प्रस्तावकसँग सम्झौता गर्न उपयुक्त देखिएमा वा दफा २० बमोजिम समझदारी पत्र वा प्रस्ताव रद्द नभएमा कार्यपालिकाको निर्णयमा कार्यालयले प्रस्तावकसँग आवश्यकतानुसार वार्ता गरी सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिको सुझाव लिई सम्झौता गर्नेछ।

(२) कुनै आयोजनामा पालिका समेत साझेदार भएमा उपदफा (१) बमोजिम गरिने संझौतामा पालिका अध्यक्ष समेतले हस्ताक्षर गर्नु पर्नेछ।

२२. सम्झौता स्वतः रद्द हुने: (१) प्रस्तावकले दफा १९ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) र (ग) बमोजिमको विवरण तोकेको समयावधि भित्र पेश गर्नु पर्नेछ। सो अवधिभित्र प्रस्तावकले त्यस्तो विवरण पेश गर्न नसकेमा प्रस्तावकसँग गरेको सम्झौता स्वतः रद्द भएको मानिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्झौता स्वतः रद्द भएमा सम्बन्धित पक्षलाई पत्र पठाई वा कार्यालयको सूचना पाटी वा वेवसाईटमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी जानकारी गराउनु पर्नेछ।

२३. सम्झौतामा खुलाउनु पर्ने कुराहरु : सम्झौतामा देहायका कुराहरु खुलाउनु पर्नेछ।

- (क) आयोजनाको विवरण,
- (ख) आयोजना कार्यान्वयन शुरू गर्ने मिति र सम्पन्न गर्ने मिति,
- (ग) आयोजनाको निर्माण वा सञ्चालन गर्दा निजी साझेदारले पाउने सुविधा तथा सहूलियत सम्बन्धी कुरा,
- (घ) अनुमतिपत्रको अवधि,
- (ङ) आयोजना कार्यान्वयनको चरणबद्ध विवरण र कार्यान्वयन तालिका,
- (च) आयोजनाको प्राविधिक गुणस्तर तथा मानक (स्टाण्डर्ड),
- (छ) आयोजना सञ्चालन सम्बन्धी विवरण,
- (ज) आयोजना लिजमा दिइएको भए सोको विवरण र लिजका शर्तहरु,
- (झ) आयोजनाको सञ्चालन वा हस्तान्तरणको शर्त,
- (ञ) आयोजना सञ्चालन गर्दा उपभोक्तासँग लिन पाउने शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था,
- (ट) आयोजनाको बीमा सम्बन्धी व्यवस्था,

- (ठ) आयोजनामा जडित मेशिन तथा आयोजना हस्तान्तरणका बखत हुनु पर्ने अवस्था र गुणस्तर,
- (ड) पालिकालाई बुझाउनु पर्ने रोयल्टी, पट्टा रकम, लाभांश वा यस्तै अन्य रकम र भुक्तानी विधि,
- (ढ) आयोजना कार्यान्वयन गर्दा कुनै पक्षले सम्झौता बमोजिमको दायित्व पूरा नगरेको कारणबाट सम्झौता रद्द हुने अवस्था,
- (ण) विवाद व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवस्था,
- (त) प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था,
- (थ) अनुगमन र मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था
- (द) आवधिक समीक्षा र समायोजन सम्बन्धी व्यवस्था,
- (ध) सार्वजनिक साझेदारको तर्फबाट लगानी, सम्भाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष अर्थात भायबलिटी ग्याप फण्डिङ्ग र जोखिम न्युनीकरण कोष आवश्यक भए सोसम्बन्धी व्यवस्था,
- (न) सार्वजनिक साझेदारको विशेष जिम्मेवारीहरू भए सोसम्बन्धी व्यवस्था,
- (न) अन्य आवश्यक कुराहरू।

परिच्छेद - ४

सामाजिक-आर्थिक आयोजनाको साझेदार छनौट सम्बन्धी व्यवस्था

२४. मनसाय पत्र आह्वान गर्न सक्ने: (१) पालिकाले कुनै सामाजिक-आर्थिक आयोजना कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त देखेमा तोकिएका विवरण खुलाई कार्यालयले सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी मनसाय पत्र आह्वान गर्न सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम मनसाय पत्र पेश गर्न चाहने कम्पनी, सहकारी संस्था वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमले सोही उपदफा बमोजिम प्रकाशित सूचनामा उल्लिखित विवरणहरू खुलाई समयावधि भित्र कार्यालय समक्ष मनसाय पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।
२५. सोझै मनसाय पत्र पेश गर्न सक्ने : (१) पालिकाको कुनै सामाजिक-आर्थिक आयोजना कार्यान्वयन गर्न चाहने कम्पनी, सहकारी संस्था वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमले कार्यालय समक्ष सोझै मनसाय पत्र पेश गर्न सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम मनसाय पत्र पेश गर्न चाहने कम्पनी, सहकारी संस्था वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमले तोकिएको विवरणहरू खुलाई कार्यालय समक्ष मनसाय पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।
२६. मनसाय पत्रदाताको सूची तयार गर्ने : (१) कार्यालयले दफा २४ र २५ बाट प्राप्त मनसाय पत्रदाताहरूको सूची तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचीमा परेका कम्पनी, सहकारी संस्था वा तिनीहरूको संयुक्त उपक्रमको सूची प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।

२७. प्रस्ताव माग गर्ने : (१) कार्यालयले दफा २६ बमोजिमको सूचीमा भएका उत्कृष्ट मनसाय पत्रदाताबाट आयोजना कार्यान्वयनको लागि प्रस्ताव माग गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्ने मनसाय पत्रदाताले तोकिएको ढाँचामा माग गरिएको विवरण खुलाई कार्यालय समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

२८. प्रस्ताव छनौट गर्ने : (१) दफा २७ बमोजिम प्रस्ताव प्राप्त भएपछि कार्यालयले प्रस्ताव प्राप्त भएको मितिले ३५ दिन भित्र देहायका आधारमा प्रस्ताव छनौट गर्नु पर्नेछ।

(क) प्रस्तावकको आर्थिक हैसियत,

(ख) प्रस्तावकको प्राविधिक क्षमता,

(ग) प्रस्तावकको लगानी र जिम्मेवारीहरू,

(घ) पालिकाको तर्फबाट गर्नुपर्ने लगानी र भूमिका,

(ङ) लाभग्राही वर्गले प्राप्त गर्ने लाभहरू

(च) तोकिए बमोजिमका अन्य आधारहरू।

(२) प्रस्ताव पेश गर्नु अघि उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट सम्बन्धी आधार प्रस्तावकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव छनौट गरेपछि त्यसको जानकारी छिटो साधनद्वारा छनौट भएको प्रस्तावकलाई दिनु पर्नेछ।

२९. सेवा प्रदायक संस्था छनौट गर्नु पर्ने: (१) सामाजिक-आर्थिक आयोजना कार्यान्वयन गर्न प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको सामाजिक संस्था वा फर्म वा कम्पनी वा सहकारी हरूमध्येबाट सेवा प्रदायक संस्था छनौट गर्नु पर्नेछ।

तर कुनै आयोजना कार्यान्वयन गर्न सेवा प्रदायक संस्था आवश्यक नभए सेवा प्रदायक संस्था छनौट गर्न बाध्य हुनेछैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सेवा प्रदायक संस्था छनौटको लागि मनसाय पत्र माग गर्नु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मनसाय पत्र पेश गर्न चाहने संस्थाले सूचनामा माग गरे बमोजिमको कागजात र विवरण खुलाई मनसाय पत्र पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्राप्त मनसाय पत्रको मूल्याङ्कन देहायको आधारमा गर्नु पर्नेछः

(क) मनसाय पत्रदाता संस्थाको सम्बन्धित कार्य अनुभव,

(ख) संस्थाको संगठनात्मक क्षमता,

(ग) प्रस्तावित जनशक्तिको योग्यता, अनुभव र क्षमता,

(घ) तोकिए बमोजिमका अन्य आधारहरू।

३०. त्रिपक्षीय सम्झौता गर्नुपर्ने: (१) सेवा प्रदायक संस्थासमेत छनौट भएको सामाजिक-आर्थिक आयोजना कार्यान्वयन गर्न कार्यालय, छनौट भएको प्रस्तावक र सेवा प्रदायक संस्था बीच त्रिपक्षीय सम्झौता गर्नु पर्नेछ।

(२) कुनै आयोजना कार्यान्वयनमा पालिका समेत साझेदार भएमा उपदफा (१) बमोजिम गरिने सम्झौतामा पालिका अध्यक्ष समेतले हस्ताक्षर गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद - ५

संयुक्त लगानी हुने आयोजना र सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

३१. संयुक्त लगानीको आयोजना: (१) कुनै आयोजना कार्यान्वयन गर्न सार्वजनिक र सहकारी वा निजी क्षेत्र दुवैको लगानी र भूमिका आवश्यक भएमा उक्त आयोजना कार्यान्वयन गर्नको लागि सार्वजनिक र सहकारी वा निजी क्षेत्र दुवैले एक संयुक्त लगानी भएको आयोजना स्थापना गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्थापना भएको संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल शेयर पूँजीको संरचना अनुसार कम्पनी वा सहकारी वा पालिकाको आआफ्नो शेयर हिस्सा कायम हुनेछ।

(३) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कम्पनीको हकमा कम्पनी सम्बन्धी कानून अनुसार कम्पनीको शेयर प्रमाणपत्र र सहकारीको हकमा सहकारी सम्बन्धी कानून अनुसार सहकारीको शेयर प्रमाणपत्र जारी गर्नु पर्नेछ।

(४) ऐनमा जुनसुकै लेखिएको भए पनि संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको हकमा उक्त संयुक्त लगानीको आयोजनाको कुल पूँजीलाई आधार मानी पालिका वा कम्पनी वा सहकारीले संयुक्त आयोजनाको कुल पूँजी संरचनामा लगानी गर्नु पर्नेछ।

(५) संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको लागि साझेदारी गरिएको पक्ष कम्पनी भए कम्पनी र सहकारी भए सहकारीको शेयर पालिका वा व्यक्तिले खरिद गर्नु पर्नेछ।

(६) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको लागि कम्पनी वा सहकारी मध्ये कुनै एक संग मात्र साझेदारी हुनेछ।

(७) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि सहकारीको शेयर पालिका तथा व्यक्तिले खरिद गर्न पाउनेछ तर कम्पनीले खरिद गर्न पाउने छैन।

(८) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि कम्पनीको शेयर पालिका तथा व्यक्तिले खरिद गर्न पाउनेछ तर सहकारीले खरिद गर्न पाउने छैन।

(९) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि कम्पनी वा सहकारीले संयुक्त लगानी हुने आयोजना संचालन सम्बन्धी कार्य गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत लिनु पर्ने भएमा सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(१०) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि संयुक्त लगानी हुने आयोजना संचालन गर्ने सहकारी वा कम्पनीले प्रचलित कानून बमोजिम कर सम्बन्धी प्रमाणपत्र लिनु पर्ने तथा लेखा परिक्षणको कार्य गर्नु गराउनु पर्नेछ।

(१०) ऐनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि संयुक्त लगानी हुने आयोजना संचालन तथा ब्यवस्थापन गर्ने बाहेकका कारोबार तथा बिषयमा साझेदार पक्ष सहकारी वा कम्पनीले आफ्नो सहकारी वा कम्पनीको कारोबारको अभिलेख तथा लेखापरिक्षण सहकारी वा कम्पनीको आफ्नै कार्यालयबाट सम्पादन तथा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ।

३२. संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको शेयर संरचना : (१) दफा ३१ बमोजिम संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको शेयर संरचना साझेदारहरूबीच प्रचलित कानून बमोजिम भएको सहमति अनुसार हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सहकारी मार्फत संयुक्त लगानीमा आयोजना संचालन वा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने अवस्थामा शेयर संरचना निर्धारण गर्दा देहाय बमोजिमको सीमालाई ध्यान दिनु पर्नेछः

(क) पालिकाको शेयर संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको ५० प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन। तर, आयोजनामा लगानी गर्न सहकारी सक्षम भएको अवस्थामा पालिकाले सहकारी संगको सहमतिमा संयुक्त आयोजनाको कुल पूँजीको न्युनतम ५ प्रतिशतमा नघट्ने गरी लगानी गर्न सक्नेछ।

(ख) सहकारीको शेयर संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको ५० प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन। तर, सहकारीमा प्रयाप्त शेयर पूँजी भएको अवस्थामा पालिका संगको सहमतिमा संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको बढीमा ९५ प्रतिशत सम्म सहकारीले लगानी गर्न सक्नेछ।

(ग) सर्वसाधारणले सहकारी संस्थामा खरिद गरेको शेयरबाट नै सहकारीले संयुक्त आयोजनामा लगानी गरेको हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कम्पनी मार्फत संयुक्त लगानी हुने आयोजना संचालन वा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने अवस्थामा शेयर संरचना निर्धारण गर्दा देहाय बमोजिमको सीमा कायम गर्नु पर्नेछः

(क) पालिकाको शेयर संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको ३० प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन।

(ख) कम्पनीको शेयर संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको ७० प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन।

(ग) सर्वसाधारणले कम्पनीमा खरिद गरेको शेयरबाट नै कम्पनीले संयुक्त आयोजनामा लगानी गरेको हुनेछ।

३३. सञ्चालक समितिको स्वरूप: (१) संयुक्त लगानी हुने आयोजना सञ्चालनको लागि एक सञ्चालक समितिको गठन गरिनेछ।

(२) संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको साझेदार पक्ष सहकारी भएको अवस्थामा उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने सञ्चालक समितिको स्वरूप देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) ५० प्रतिशत भन्दा बढी लगानी गर्ने पक्ष सहकारी भए सहकारीको अध्यक्ष वा कार्यालय भए प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा कार्यालयले तोकेको अधिकृत शाखा प्रमुख अध्यक्ष

(ख) संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको कुल पूँजीको प्रति १० प्रतिशतका दरले एक जना कायम हुने गरी पाँच जना प्रतिनिधि सदस्य

(ग) अध्यक्ष रहने पक्षले तोकेको अधिकृतको योग्यता पुगेको ब्यक्ती एक जना सदस्य सचिव

(३) संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको साझेदार पक्ष कम्पनी भएको अवस्थामा उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने सञ्चालक समितिको स्वरूप देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) कम्पनीको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत अध्यक्ष

(ख) पालिकाको तर्फबाट कार्यालयले तोकेको दुई जना सम्बन्धित शाखा प्रमुख अधिकृत सदस्य

(ग) कम्पनीले तोकेको अधिकृतको योग्यता पुगेको कम्पनीको प्रतिनिधि एक जना सदस्य

(घ) कम्पनीको सम्बन्धित अधिकृत सदस्य सचिव

(४) सञ्चालक समितिले विषयगत विज्ञ, कुनै कर्मचारी वा पदाधिकारीलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ। तर निजहरुको मताधिकार हुने छैन।

(५) बैठकको निर्णय अधिकतम सहमतिको आधारमा गर्नु पर्नेछ।

(६) बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

३४. सञ्चालक समितिको कार्यकाल : (१) सञ्चालक समितिको कार्यकाल ४ वर्षको हुनेछ।

(२) आफ्नो कार्यकाल पूरा गरेका सञ्चालकहरु सञ्चालक समितिमा पुनः चयन हुन सक्नेछन्।

(३) संयुक्त आयोजना स्थापना हुँदा कायम रहेको सञ्चालक समिति अर्को सञ्चालक समिति गठन नभए सम्मको लागि कायम रहनेछ।

३५. सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) सञ्चालक समितिको मूल कार्य संयुक्त लगानीबाट संचालन हुने आयोजनालाई नीतिगत नेतृत्व प्रदान गर्नु हुनेछ।

(२) उपदफा (१) का अतिरिक्त सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) संयुक्त आयोजनाको योजना, नीति र रणनीति स्वीकृत गर्ने,

- (ख) आयोजना संचालन सम्बन्धी नियमावली, निर्देशिका, संगठनात्मक संरचना, प्रमुख कर्मचारीहरूको दरवन्दी स्वीकृत स्वीकृत गर्ने,
- (ग) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कर्मचारीको नियुक्ति गर्ने,
- (घ) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने,
- (ङ) अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने,
- (च) संयुक्त आयोजनाको प्रगति समीक्षा गर्ने,
- (छ) लेखापरीक्षक नियुक्त गर्ने,
- (ज) तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने।

३६. सञ्चालकहरूको नियुक्ति: (१) पालिकाको तर्फबाट सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्तिहरूको निर्वाचन हुने छैन। निजहरूको नियुक्ति र पदमुक्ति पालिकाको निर्णयअनुसार हुनेछ।

(२) साझेदार पक्ष सहकारी वा कम्पनीको तर्फबाट संचालक समितिमा आउने प्रतिनिधि सम्बन्धित सहकारी वा कम्पनीले सर्वसम्मत वा बहुमतको निर्णयको आधारमा तोक्नेछन्।

३७. संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको व्यवस्थापन: (१) संयुक्त आयोजनाको दैनिक कार्यको व्यवस्थापन प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट छनौट भएको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको नेतृत्वमा विज्ञ कर्मचारीहरूको समूहबाट हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई व्यवस्थापकीय स्वतन्त्रता हुनेछ।

(३) संयुक्त आयोजनाको व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त संगठनात्मक संरचना तयार गर्नुपर्नेछ।

३८. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको योग्यता: संयुक्त आयोजनाको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको न्यूनतम योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ।

- (क) सिभिल, आर्किटेक्चर, व्यवस्थापन, अर्थशास्त्र, शहरी र क्षेत्रीय योजनामा स्नातक वा सोभन्दा माथिको शिक्षा प्राप्त गरेको,
- (ख) कित्ते, जालसाँजी र सरकारी सम्पत्तिको हिनामिना गरेको अभियोगमा सजाय नपाएको,
- (ग) पूर्वाधार संरचना तथा अन्य विकास सम्बन्धी कार्यमा कम्तिमा ५ वर्षको अनुभव भएको र सोमध्ये कम्तिमा पछिल्लो ४ वर्ष कुनै संस्थाको प्रमुख कार्यकारी वा उच्च तहमा रही कार्य गरेको अनुभव भएको,
- (घ) तोकिएका अन्य योग्यता।

३९. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको छनौटका आधार: (१) दफा ३८ मा उल्लिखित न्यूनतम योग्यता पुगेको व्यक्ति प्रमुख कार्यकारी अधिकृत छनौटको लागि निवेदन दिन पाउने योग्यता पुगेको मात्र हुनेछ।
- (२) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको छनौटका आधार र अङ्कभार देहाय बमोजिम हुनेछ।
(क) कार्यक्षमता	२० प्रतिशत
(ख) संयुक्त आयोजनाको प्रस्तावित व्यावसायिक योजना	५० प्रतिशत
(ग) परिणामुखी व्यवस्थापनप्रतिको प्रतिबद्धता	१० प्रतिशत
(घ) आयोजनाको लागि प्रस्तुत रचनात्मक सुझावहरू	१० प्रतिशत
(ङ) तोकिएका अन्य विषयहरू	१० प्रतिशत
४०. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको छनौट प्रक्रिया: (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृत छनौटको लागि सञ्चालक समितिले तोकिए बमोजिमको एक पदपूर्ति समितिको गठन गरी जिम्मेवारी दिनेछ।
- (२) पदपूर्ति समितिले सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरी निवेदन माग गर्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त निवेदकहरू मध्येबाट तोकिएको मापदण्डको आधारमा संक्षिप्त सूची प्रकाशित गर्नेछ।
- (४) संक्षिप्त सूचीमा रहेका निवेदकहरू मध्येबाट बाँकी प्रक्रिया पूरा गरी सफल उम्मेदवारलाई प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा नियुक्तिको लागि पदपूर्ति समितिले सञ्चालक समिति समक्ष सिफारिश गर्नुपर्नेछ।
४१. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यकाल: (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यकाल सामान्यतः ४ वर्षको हुनेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पुनः नियुक्ति हुन सक्नेछ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि वार्षिक कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनमा तोकिए बमोजिमको न्यूनतम अङ्क प्राप्त नगरेमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत स्वतः पदमुक्त हुनेछ।
४२. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको मुख्य कार्य संयुक्त लगानी हुने आयोजनालाई व्यावसायिक नेतृत्व प्रदान गर्नु हुनेछ।
- (२) उपदफा (१) का अतिरिक्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ -
- (क) नीति र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
- (ख) आयोजनाको संस्थागत क्षमता विकास
- (ग) कर्मचारी व्यवस्थापन

- (घ) वित्त व्यवस्थापन
- (ङ) सम्पत्ति व्यवस्थापन
- (च) आन्तरिक नियन्त्रण
- (छ) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- (ज) अन्तर निकाय सहकार्य
- (झ) आयोजनाको कारोबारको हिसाब किताब र विवरणहरू तयार
- (ञ) समितिको निर्देशन र निर्णयको कार्यान्वयन
- (ट) तोकिएका अन्य कार्यहरू

४३. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन: (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको लागि सञ्चालक समितिले एक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन समितिको गठन गरी जिम्मेवारी तोक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको समितिले तोकिएको सूचकहरूको आधारमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरी सञ्चालक समिति समक्ष पेश गर्नेछ।

४४. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक र सुविधा: (१) प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको आधारभूत पारिश्रमिक र सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लेख भएकाको अतिरिक्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको थप पारिश्रमिक र सुविधा संयुक्त आयोजनाको समग्र उपलब्धिलाई सूचकमा आधारित बनाई कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहनको रूपमा निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

४५. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था : (१) संयुक्त आयोजनाले नियुक्त गरेका कर्मचारीहरू आयोजनाको कर्मचारी हुनेछन्।

(२) आयोजनाको कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक र सेवा सुविधा आयोजनाको नियमानुसार हुनेछ।

४६. आयोजनाको प्रबन्धपत्र र नियमावली अनुसार हुने: (१) आयोजनाको सञ्चालन आयोजनाको प्रबन्धपत्र र नियमावली अनुसार हुनेछ।

(२) आयोजनाको प्रबन्धपत्र र नियमावली तर्जुमा गर्दा प्रचलित कानून अनुसार हुनु पर्नेछ।

(३) प्रबन्धपत्र तथा नियमावली साझेदार पक्षहरूले संयुक्त रूपमा दस्तखत गरी प्रचलित करार कानूनको अङ्गको रूपमा आपसी सम्झौता तथा सहमतिको प्रमाण स्वरूप कार्यान्वयनमा ल्याउनेछन्।

(४) संयुक्त लगानी हुने आयोजनाको साझेदार पक्षहरूको प्रकृति अनुसार सहकारी वा कम्पनी सम्बन्धी कानून अनुसार आयोजनाको अन्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद — ६

सम्भाव्यता न्यूनीकरण कोषसम्बन्धी व्यवस्था

४७. सम्भाव्यता न्यून परिपूर्ति कोषको स्थापना: साझेदार पक्षले गरेको लगानी सेवान्ग्राहीबाट संकलित सेवा शुल्क वा आयोजनाको आम्दानीबाट उठाउन वा आयोजना कार्यान्वयन गर्न नसकिने आयोजनाको दिगो कार्यान्वयनको लागि पालिकाले एक सम्भाव्यता न्यून परिपूर्ति कोषको स्थापना गर्न सक्नेछ।
४८. सम्भाव्यता न्यूनताको अनुमान: आयोजनाको सम्भाव्यता न्यूनताको अनुमान आयोजनाको प्रारम्भिक र विस्तृत विवरण तयार गर्दा अनुमान गर्नु पर्नेछ।
४९. सम्भाव्यता न्यूनता मूल्याङ्कन समिति: (१) कार्यान्वयनमा रहेको आयोजनाको वास्तविक सम्भाव्यता न्यूनताको मूल्याङ्कन गर्न पालिकालाई सिफारिस गर्नको लागि प्रत्येक पदाधिकारीको कार्य जिम्मेवारी सहित देहाय बमोजिमको एक सम्भाव्यता न्यूनता मूल्याङ्कन समितिको गठन गर्न सकिनेछ:
- (क) अर्थ, वित्त, इन्जिनियरिङ्ग वा कानून क्षेत्रमा कम्तीमा १० वर्षको अनुभव भएको र सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातक तहको शैक्षिक योग्यता प्राप्त पालिकाद्वारा नियुक्त व्यक्ति
अध्यक्ष
- (ख) सम्बन्धित आयोजनाको साझेदार पक्षको प्रतिनिधि १ जना
सदस्य
- (ग) पालिकाद्वारा नियुक्त सम्बन्धित विषयको विज्ञहरू २ जना
सदस्य
- (घ) कार्यालयले खटाएको सम्बन्धित शाखाको अधिकृत कर्मचारी
सदस्य सचिव
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा उल्लिखित साझेदार पक्षको प्रतिनिधि सम्भाव्यता न्यूनता मूल्याङ्कन गरिने आयोजना अनुसार फरक हुन सक्नेछ।
- (३) उपदफा (१) को खण्ड (ग) मा उल्लिखित सम्बन्धित विषयको विज्ञ सदस्यहरू सम्भाव्यता न्यूनतामा मूल्याङ्कनमा विश्लेषण गर्नु पर्ने विषयको प्रकृति अनुसार फरक हुन सक्नेछ।
- (४) सम्भाव्यता न्यूनता भएका आयोजनाहरू कार्यान्वयनमा रहेसम्म यस्तो सम्भाव्यता न्यूनता मूल्याङ्कन समिति कायम रहनेछ।
- (५) समिति पदाधिकारीले आफ्नो कार्य जिम्मेवारी अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बैठक भत्ता, परिवहन खर्च र नियमानुसार प्राप्त गर्न सक्ने सेवा सुविधा तोकिए अनुसार प्राप्त गर्नेछन्।

५०. सम्भाव्यता न्युनता मूल्याङ्कन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्षहरू: सम्भाव्यता न्युनता मूल्याङ्कन समितिले आयोजनाको सम्भाव्यता न्युनताको मूल्याङ्कन गर्दा देहायको बुँदाहरूमा ध्यान दिनु पर्नेछः
- (क) आयोजनाको प्रारम्भिक र विस्तृत प्रतिवेदनमा अनुमान गरिएको सम्भाव्यता न्युनता
 - (ख) मूल्याङ्कन अवधिसम्ममा साझेदार पक्षले गरेको लगानी
 - (ग) मूल्याङ्कन अवधिसम्ममा संकलित सेवा शुल्क र अन्य आम्दानी
 - (घ) तोकिएका अन्य विषयहरू
५१. सम्भाव्यता न्युनता मूल्याङ्कन समितिले सिफारिस गर्दा ध्यान दिनुपर्ने पक्षहरू: सम्भाव्यता न्युनता मूल्याङ्कन समितिले पालिकालाई सम्भाव्यता न्युनता वापत साझेदार पक्षलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने रकम सिफारिस गर्दा देहायको बुँदाहरूमा ध्यान दिनु पर्नेछ।
- (क) सम्भाव्यता न्युनता वापत साझेदार पक्षलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने रकम,
 - (ख) सम्भाव्यता न्युनतालाई कम गर्न सकिने आधार र तरिकाहरू,
 - (ग) मूल्याङ्कन समितिलाई लागेका अन्य विषयहरू
५२. सम्भाव्यता न्युनता बहन: सम्भाव्यता न्युनता मूल्याङ्कन समितिको सिफारिसको आधारमा पालिकाले सम्भाव्यता न्युनता वापत उपलब्ध गराउनु पर्ने रकम सम्भाव्यता न्युन परिपूर्ति कोष अर्थात Viability Gap Funding बाट बहन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद — ७

जोखिम न्यूनीकरण कोष (Risk Mitigation Funding) सम्बन्धी व्यवस्था

५३. जोखिम न्यूनीकरण कोषको स्थापना: (१) आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा उत्पन्न जोखिमहरूलाई संबोधन गरी आयोजनालाई दीगो रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि सार्वजनिक तथा साझेदार पक्षले एक जोखिम न्यूनीकरण कोषको स्थापना गर्न सक्नेछ।
- (२) जोखिम न्यूनीकरण कोषबाट देहाय बमोजिमका जोखिमहरू बहन गर्न सकिनेछः
- (क) अनुमान गर्न नसकिने जोखिमहरू
 - (ख) पहिले अनुमान नगरिएका जोखिमहरू
 - (ग) बीमा गर्न नसकिने वा विमा नगरिएका जोखिमहरू
 - (घ) राजनीतिक र नयाँ कानुनी व्यवस्थाका कारण सिर्जित जोखिमहरू।
५४. जोखिम मूल्याङ्कन समिति: (१) दफा ५३ (२) मा उल्लिखित जोखिम उत्पन्न भएको अवस्थामा त्यसबाट उत्पन्न क्षतिको मूल्याङ्कन गरी सिफारिस गर्न प्रत्येक पदाधिकारीको

कार्य जिम्मेवारी सहित देहाय बमोजिमको एक जोखिम मूल्याङ्कन समितिको गठन गर्न सकिनेछः

(क) अर्थ, वित्त, इन्जिनियरिङ्ग वा कानून क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वर्षको अनुभव भएको र सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातक तहको शैक्षिक योग्यता प्राप्त पालिकाद्वारा नियुक्त व्यक्ति
अध्यक्ष

(ख) सम्बन्धित आयोजनाको साझेदार पक्षको प्रतिनिधि १ जना
सदस्य

(ग) सम्बन्धित विषयको विज्ञहरू २ जना
सदस्य

(घ) पालिकाले तोकेको सम्बन्धित शाखाको अधिकृत कर्मचारी

सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा उल्लिखित साझेदार पक्षको प्रतिनिधि जोखिम मूल्याङ्कन गरिने आयोजना अनुसार फरक हुन सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (ग) मा उल्लिखित सम्बन्धित विषयको विज्ञ सदस्यहरू जोखिमको प्रकृति अनुसार फरक हुन सक्नेछ।

(४) जोखिम मूल्याङ्कन गरी सिफारिस गरेपछि जोखिम मूल्याङ्कन समितिको विघटन हुनेछ।

(५) समिति पदाधिकारीले आफ्नो कार्य जिम्मेवारी अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बैठक भत्ता, परिवहन खर्च र नियमानुसार प्राप्त गर्न सक्ने सेवा सुविधा तोकिए अनुसार प्राप्त गर्नेछन्।

५५. जोखिम मूल्याङ्कन समितिको कार्यविधि: (१) जोखिम मूल्याङ्कन समितिको कार्यविधि समिति गठन हुँदा तोकिएको भए सोही बमोजिम हुनेछ र नतोकिएको अवस्थामा समिति आफैले तोके बमोजिम हुनेछ।

(२) जोखिम मूल्याङ्कनका सम्बन्धमा समितिले सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिको सुझावसमेत लिनु पर्नेछ।

५६. कोषबाट जोखिम बहन: जोखिम मूल्याङ्कन समितिको सिफारिसको आधारमा पालिकाले जोखिम न्यूनीकरण कोषबाट सिफारिस गरिएको जोखिम बहन गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद — ८

अनुमतिपत्र सम्बन्धी व्यवस्था

५७. अनुमतिपत्र दिने: यस ऐन बमोजिम सम्झौता गरेपछि पालिकाले प्रस्तावकलाई आयोजनाको कार्यान्वयन गर्न अनुमतिपत्र दिनेछ।

५८. अन्य पक्षलाई अनुमतिपत्र नदिइने: आयोजनाको कार्यान्वयन गर्नको लागि कुनै क्षेत्रमा कुनै प्रस्तावकलाई अनुमतिपत्र दिई सकेपछि सोही क्षेत्रमा सो आयोजनालाई प्रतिकूल

असर पर्ने गरी त्यस्तै किसिमको आयोजनाको कार्यान्वयन गर्न अन्य पक्षलाई अनुमतिपत्र दिइने छैन।

५९. अनुमतिपत्रको अवधि: (१) अनुमतिपत्रको अवधि सामान्यतः सम्झौतामा लेखिए बमोजिम हुनेछ।

(२) सम्झौताको अवधि घटे वा बढेमा अनुमति पत्रको अवधि पनि घट्ने वा बढ्नेछ।

६०. अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्ने: (१) अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदारले सम्झौता बमोजिम आयोजना कार्यान्वयन प्रारम्भ नगरेमा वा यो ऐन वा यस अन्तर्गत बनेको नियम वा सम्झौता विपरीत कुनै काम गरेमा पालिकाले सूचना दिई उक्त पक्षलाई दिइएको अनुमतिपत्र रद्द गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमतिपत्र रद्द भएमा साझेदार पक्षसँग गरिएको सम्झौता स्वतः रद्द भएको मानिनेछ।

(३) यस दफा बमोजिम अनुमतिपत्र रद्द भएमा अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदारले पालिकासँग कुनै किसिमको दाबी गर्न पाउने छैन।

परिच्छेद - ९

साझेदार पक्षको अधिकार

६१. अन्य फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिसँग सम्झौता गर्न सक्ने: (१) निजी साझेदारले आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा पालिकाको स्वीकृति लिई अन्य फर्म, कम्पनी वा व्यक्तिसँग सम्झौता गर्न सक्नेछ।

तर त्यसरी सम्झौता भएको कारणले आयोजना कार्यान्वयन गर्ने दायित्वबाट साझेदार पक्षले छुटकारा पाउने छैन। साथै आयोजनाको आधारभूत विषयमा कुनै कमीशन वा शुल्क वा भाडा लिने गरी अर्को पक्षलाई साझेदार पक्षले अर्को पक्षलाई आयोजना जिम्मा लगाउन पाउने छैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम साझेदार पक्षले कुनै सम्झौता गरेको भए त्यस्तो सम्झौता भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र सो सम्झौताको प्रतिलिपि पालिका समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

६२. घरजग्गा आदिमा प्रवेश गर्न सक्ने: (१) आयोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा साझेदार पक्षले कुनै घर, जग्गा, उद्योग, कलकारखाना आदिको भौगोलिक तथा वैज्ञानिक सर्वेक्षण तथा नाप नक्शा गर्न, माटो लगायत अन्य प्राकृतिक स्रोत र साधनको परीक्षण गर्न, त्यसको लागि आवश्यकतानुसार उपकरण जडान गर्न तथा त्यस्तो उपकरणको प्रयोग गर्न, जग्गा छुट्याउन, साँध, किल्ला खडा गर्न वा निशाना लगाउने प्रयोजनको लागि सम्बन्धित धनीलाई अग्रिम सूचना दिई घर जग्गा आदिमा प्रवेश गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घर जग्गा आदिमा प्रवेश गर्दा सो जग्गामा लगाएको अन्न बाली वा हुर्केका रुख विरुवा काट्नु, उखेलनु परेमा वा जग्गामा रहेका कुनै छेकबार, पर्खाल, कुनै मेशिनरी, औजार आदि हटाउनु, भत्काउनु वा लगाउनु परेमा सोको मनासिब क्षतिपूर्ति सम्बन्धित धनीलाई दिई साझेदार पक्षले सो गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम घर जग्गा आदिमा प्रवेश गर्दा सम्भव भएसम्म सम्बन्धित धनी, सरोकारवाला व्यक्ति तथा सोको कारणबाट प्रभावित हुने व्यक्तिको उपस्थितिमा प्रवेश गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद - १०

साझेदार पक्षलाई उपलब्ध गराइने सुविधा

६३. घर जग्गाको प्रयोग गर्न वा कुनै निर्माण गर्न वा कुनै काम गर्न निषेध गर्न सक्ने: (१) आयोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा आयोजना स्थल र त्यसको निश्चित दूरीमा पर्ने घर जग्गा अरु कसैले कुनै खास कामको निमित्त प्रयोग गर्न वा सो जग्गामा कुनै निर्माण गर्न वा अन्य कुनै काम गर्न नपाउने व्यवस्था गर्न आवश्यक भएमा वा त्यस्तो घर जग्गा सो कामको निमित्त प्रयोग गर्न वा त्यस्तो घर जग्गामा कुनै निर्माण गर्न वा अन्य कुनै काम गर्न निषेध गरी पाउन साझेदार पक्षले पालिका समक्ष निवेदन दिएमा र त्यसरी दिएको निवेदनको व्यहोरा मनासिब देखिएमा कार्यपालिकाको निर्णयबाट कार्यालयले त्यस्तो घर जग्गा सो बमोजिम प्रयोग गर्न वा कुनै निर्माण गर्न वा कुनै काम गर्न नपाउने गरी निषेध गर्न सक्नेछ।

तर त्यसरी निषेध गरेको कारणबाट सम्बन्धित व्यक्तिलाई पर्न गएको हानि नोक्सानी बापतको क्षतिपूर्ति साझेदार पक्षले व्यहोर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) वा दफा ३५ को उपदफा (२) बमोजिम दिईने क्षतिपूर्ति निर्धारण गर्नको लागि स्थानीय उपभोक्ताको प्रतिनिधित्व हुने गरी तोकिए बमोजिमको एक क्षतिपूर्ति निर्धारण समिति गठन गरिनेछ र सो समितिले सम्बन्धित व्यक्तिलाई वास्तविक रूपमा पर्न गएको हानि नोक्सानीको मूल्याङ्कन गरी क्षतिपूर्ति निर्धारण गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्धारण गरिएको क्षतिपूर्तिको रकममा चित्त नबुझेने व्यक्तिले सो निर्णयको जानकारी प्राप्त गरेको मितिले पैंतीस दिनभित्र कार्यालय समक्ष उजुरी गर्न सक्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम परेको उजुरी उपर कार्यालय मार्फत कार्यपालिका समक्ष प्रस्ताव पेश गरी पैंतीस दिन भित्र निर्णय गरिसक्नु पर्नेछ र सो उजुरीका सम्बन्धमा पालिकाले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

६४. घर जग्गा प्राप्त गरिदिने: (१) साझेदार पक्षले आयोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने घर जग्गा आफैले खरिद गर्नु पर्नेछ। त्यसरी खरिद गर्न नसकेमा र सम्झौतामा कुनै

घर जग्गा प्राप्त गर्नु पर्ने उल्लेख भएमा पालिकाले साझेदार पक्षको अनुरोधमा त्यस्तो घर जग्गा प्रचलित कानून बमोजिम प्रक्रिया पूरा गरी घरजग्गा प्राप्त गरिदिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम घर जग्गा प्राप्त गर्दा जग्गाधनीलाई दिनुपर्ने क्षतिपूर्ति सम्बन्धित साझेदारले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पालिकाको स्वामित्वमा रहेको वा सार्वजनिक जग्गा आयोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक भएमा कार्यपालिकाको निर्णयले त्यस्तो जग्गा सम्झौतामा लेखिए बमोजिम लिज वा बहालमा प्रयोग गर्न दिन सक्नेछ ।

६५. आयोजनाको सुरक्षा गर्न सक्ने: (१) आयोजनाको सुरक्षा साझेदार पक्ष आफैले गर्नु पर्नेछ ।

(२) साझेदार पक्षले विशेष कारण देखाई आयोजनाको खास किसिमको सुरक्षाको लागि अनुरोध गरेमा सो बापत लाग्ने खर्च साझेदार पक्षले नै व्यहोर्ने गरी पालिकाले त्यस्तो आयोजनाको सुरक्षाको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

६६. सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने: (१) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा पालिकाको तर्फबाट कार्यालयले निजी साझेदारलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सहयोग, दिनु पर्ने स्वीकृति वा गरिदिनु पर्ने काम सम्झौतामा उल्लिखित तरिका र अवधिभित्र गरिदिनु वा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सिलसिलामा साझेदारले कुनै सहयोग माग गरेमा र त्यस्तो सहयोग प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गराउन सकिने भएमा सो बापत व्यहोर्नु पर्ने खर्च र दायित्व साझेदारले व्यहोर्ने गरी पालिकाको तर्फबाट कार्यालयले त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

६७. विदेशी विनिमयको सुविधा: आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि ऋण वा शेयर पूँजीको रूपमा विदेशी मुद्रा लगानी भएमा साझेदारलाई त्यस्तो ऋणको साँवा वा ब्याज भुक्तानी गर्न वा लगानी फिर्ता गर्नको लागि आवश्यक विदेशी मुद्रा प्रचलित विनिमय दरमा प्रचलित कानून बमोजिम उपलब्ध गराउन कार्यालयको प्रस्तावमा कार्यपालिकाको निर्णयले नेपाल सरकारसँग सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

६८. प्रवेशाज्ञा सम्बन्धी सुविधा: विदेशी लगानीकर्ताले आयोजना कार्यान्वयनको लागि यस ऐन बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त गरेमा निजलाई प्रचलित कानून बमोजिम आवाशीय प्रवेशाज्ञा (Visa) उपलब्ध गराउन कार्यालयको प्रस्तावमा कार्यपालिकाको निर्णयले नेपाल सरकारसँग सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

६९. विष्फोटक पदार्थको प्रयोग: आयोजनाको कार्यान्वयनको लागि विष्फोटक पदार्थको प्रयोग गर्नु परेमा पालिकाले निजी साझेदारको अनुरोधमा निजलाई प्रचलित कानून बमोजिम त्यस्तो विष्फोटक पदार्थ प्रयोग गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने छ ।

७०. आयकर सम्बन्धी व्यवस्था: साझेदार पक्ष र संयुक्त लगानीमा हुने आयोजना वा संयन्त्रलाई लाग्ने आयकर प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ।

परिच्छेद - ११

सेवा शुल्क र सेवा शुल्क पुनारावलोकन बोर्ड सम्बन्धी व्यवस्था

७१. शुल्क उठाउन पाउने: साझेदार पक्षले सेवा सुविधा उपलब्ध गराए बापत सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम उपभोक्तासँग सेवा शुल्क उठाउन सक्नेछ।
७२. सेवा सुविधाका शर्त तोक्न सक्ने: साझेदार पक्षले उपभोक्तालाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराउँदा यस ऐन वा सम्झौताको अधीनमा रही आवश्यक शर्त तोक्न सक्नेछ।
७३. सेवा शुल्क पुनारावलोकन बोर्डको गठन: (१) साझेदार पक्षले आयोजना सञ्चालन गर्दा यस ऐन बमोजिम लिन पाउने शुल्क पुनारावलोकन गर्नको लागि कार्यपालिकाले निजी साझेदार र उपभोक्ता समेतको प्रतिनिधित्व रहने गरी पालिका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा एक पूर्वाधार संरचना सेवा शुल्क पुनारावलोकन समिति गठन गर्न सक्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समितिका सदस्य पदाधिकारीहरूको योग्यता, नियुक्ति, निजले पाउने सुविधा तथा समितिको कार्यविधि समिति गठन गर्दा तोक्नु पर्नेछ।
(३) उपदफा (१) बमोजिम समितिले शुल्क पुनारावलोकन गर्दा साझेदार पक्षले आयोजना कार्यान्वयनको लागि गरेको वास्तविक खर्च र सो बापत प्राप्त गर्न सक्ने मनासिव माफिकको प्रतिफलको आधारमा गर्नेछ।
(४) सेवा शुल्क पुनारावलोकन गर्न समितिलाई कुनै सहयोग चाहिएमा कार्यालयले त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनेछ।
(५) उपदफा (३) बमोजिम समितिले पुनारावलोकन गरेको शुल्कको दर पालिकाबाट स्वीकृत भएपछि लागू हुनेछ।
७४. सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले सेवा शुल्क पुनारावलोकन गर्न सक्ने: (१) सेवा शुल्क पुनारावलोकन गर्न समिति गठन नभएको अवस्थामा वा कुनै कारणले समितिले तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेमा सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिले सेवा शुल्कको पुनारावलोकन गर्न सक्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम सेवा शुल्क पुनारावलोकन गर्न समितिलाई कुनै सहयोग चाहिएमा कार्यालयले त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनेछ।
(३) उपदफा (१) बमोजिम समितिले पुनारावलोकन गरेको शुल्कको दर पालिकाबाट स्वीकृत भएपछि लागू हुनेछ।

परिच्छेद — १२

सार्वजनिक निजी साझेदारी समिति र अन्य समिति सम्बन्धी व्यवस्था

७५. सार्वजनिक निजी साझेदारी समितिको गठन: (१) सार्वजनिक निजी साझेदारी आयोजना कार्यान्वयनका सम्बन्धमा पालिकालाई आवश्यक सहयोग र सुझाव दिनको लागि पालिकामा एक सार्वजनिक निजी साझेदारी समिति रहनेछ।

(२) समितिको स्वरूप देहाय बमोजिम हुनेछ र-

(क) उपाध्यक्ष, पालिका संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, पालिका कार्यालय सदस्य

(ग) सम्बन्धित महाशाखा वा शाखा प्रमुखहरू सदस्य

(घ) पालिका स्थित सहकारी संघको अध्यक्ष सदस्य

(ङ) पालिकाबाट मनोनित विषय विज्ञ १ जना सदस्य

(च) पूर्वाधार शाखा वा योजना शाखा प्रमुख सदस्य सचिव

(३) समितिको सचिवालय सदस्य सचिव रहेको शाखामा रहनेछ।

(४) समितिले सम्बन्धित विषयका विज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

(५) सेवा शुल्क पुनारावलोकन सम्बन्धी बैठकमा निजी साझेदार र सेवाग्राहीहरूको प्रतिनिधिलाई समेत आमन्त्रण गर्न सकिनेछ।

७६. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: यस ऐनमा अन्यत्र उल्लेख भएकोमा बाहेक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ र-

(क) साझेदारी हुने आयोजनाहरूको पहिचान, प्राथमिकीकरण र आयोजना बैंक तयार गर्ने,

(ख) आयोजनाको अध्ययन, विश्लेषण र सामान्य विवरण तयार गर्न पालिकालाई सहयोग गर्ने,

(ग) आयोजनाको बोलपत्र लिखत, प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधार र सम्झौता पत्र तयार गर्न पालिकालाई सहयोग गर्ने,

(घ) सञ्चालित आयोजनाहरूको अनुगमन र प्रभाव मूल्याङ्कन गर्ने गराउने,

(ङ) आयोजना कार्यान्वयनका सम्बन्धमा कार्यालयलाई आवश्यक निर्देशन दिने,

(च) विवाद व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने,

(छ) तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने।

७७. समितिको बैठक र निर्णय: (१) समितिको बैठक आवश्यकतानुसार बस्नेछ।

(२) समितिको बैठक समितिको संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ।

(३) समितिको सदस्य—सचिवले समितिको बैठक बस्ने सूचनाको साथमा बैठकमा छलफल गरिने विषयहरूको सूची बैठक बस्नुभन्दा तीन दिन अगावै समितिका सदस्यलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(४) समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरूको उपस्थिति भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(५) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको संयोजकले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा समितिका सदस्यहरूले आफूहरूमध्येबाट छानेको सदस्यले समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ।

(६) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायक मत दिनेछ।

(७) समितिको निर्णयको प्रमाणित संयोजक र सदस्य सचिवले गर्नु पर्नेछ।

(८) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

७८. समितिले उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्ने: (१) दफा (७५) बमोजिमको समितिले आयोजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा समितिले कुनै खास कार्य सम्पादन गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार एक वा एकभन्दा बढी उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको उपसमिति वा कार्यदलको कार्यविवरण र कार्य सम्पादन विधि समितिले तोके बमोजिम हुनेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको उपसमिति वा कार्यदल आफ्नो कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि स्वतः विघटन हुनेछ।

७९. प्राविधिक समिति: (१) पूर्वाधार आयोजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा पालिकालाई प्राविधिक सुझाव दिनको लागि पालिकाले कार्यालयको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको संयोजकत्वमा सम्बन्धित विषयको विशेषज्ञ समेत रहने गरी बढीमा पाँच सदस्य रहेको एक प्राविधिक समिति गठन गर्न सक्नेछ।

(२) प्राविधिक समितिको संयोजकले तोकेको कार्यालयको कुनै अधिकृत कर्मचारीले प्राविधिक समितिको सचिव भई काम गर्नेछ।

(३) प्राविधिक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(४) प्राविधिक समितिको कार्यहरू तोके बमोजिम हुनेछ।

८०. प्रस्ताव मूल्याङ्कन समिति: (१) पूर्वाधार आयोजना र सामाजिक-आर्थिक आयोजनाको मनसाय पत्र र प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी कार्यालय समक्ष सिफारिस गर्नको लागि सम्बन्धित विषयको विज्ञसहित भएको छुट्टाछुट्टै प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिको कार्यालयले गठन गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने मूल्याङ्कन समितिमा सार्वजनिक निजी साझेदारी सम्बन्धी विषयको विज्ञ समेत रहनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको मूल्याङ्कन समितिको कार्यविधि र अन्य कुरा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद — १३

विवादको समाधान र क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था

८१. विवादको समाधान: (१) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा पालिका र साझेदार पक्ष बीच कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवाद आपसी समझदारीबाट समाधान गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आपसी समझदारीबाट विवाद समाधान नभएमा विवादको समाधान सम्झौतामा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकोमा मध्यस्थताद्वारा गरिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मध्यस्थताद्वारा विवादको समाधान गर्दा मध्यस्थताको कार्यविधि सम्झौतामा उल्लेख भएकोमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकोमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

८२. विवादको कारण आयोजनाको कार्य रोक्न नहुने: (१) साझेदार पक्षहरूबीच कुनै विवाद उत्पन्न भएको वा विवाद समाधानको प्रक्रिया अघि बढेको वा विवाद समाधान गर्न समय लागेको कारणले साझेदारहरूले पूर्ववत् जिम्मेवारी बहन नगर्ने वा आयोजनाको दैनिक कार्य बन्द गर्न गराउन पाइने छैन।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै साझेदारले पूर्ववत् जिम्मेवारी बहन नगर्ने वा आयोजनाको दैनिक कार्य बन्द गर्ने गराउने कार्य गरेमा सोबाट उत्पन्न क्षति सम्बन्धित साझेदारले व्यहोर्नु पर्नेछ।

८३. क्षतिपूर्ति सम्बन्धी व्यवस्था: (१) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कुनै पक्षले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा सम्झौता विपरित कुनै काम गरेबाट अर्को पक्षलाई हानि नोक्सानी पर्न गएमा त्यसरी पर्न गएको हानि नोक्सानी बापतको मनासिब रकम सो काम गर्ने पक्षले अर्को पक्षलाई क्षतिपूर्ति बापत बुझाउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको क्षतिपूर्ति पालिकाबाट व्यहोर्नु पर्ने भएमा त्यस्तो क्षतिपूर्ति बापतको रकम हिसाब गरी पालिकाले साझेदार पक्षबाट पाउनु पर्ने रकमबाट कट्टा बाँकी रकम साझेदारलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

परिच्छेद — १४

विविध

८४. बोलपत्र जमानत सम्बन्धी व्यवस्था: (१) प्रस्तावकले प्रस्ताव पेश गर्दा सूचनामा तोकिएको भन्दा कम नहुने गरी बोलपत्र जमानत (बीड वण्ड) बापतको रकम वा सो बराबरको बैंक ग्यारेन्टी पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) बोलपत्र जमानत आवश्यक नपर्ने प्रकृतिको कामको सम्बन्धमा बोलपत्र आवश्यक नपर्ने भनी कार्यपालिकाबाट निर्णय भएमा प्रस्ताव आह्वान गर्दा जमानत आवश्यक नपर्ने भनी सूचनामा खुलाउनु पर्नेछ ।
८५. कार्य सम्पादन जमानत सम्बन्धी व्यवस्था: (१) प्रस्तावकले कार्य सम्पादन जमानत (परफोर्मेन्स वण्ड) बापत आयोजनाको कूल लागतको एक (१) प्रतिशत भन्दा कम नहुने गरी सम्झौतामा लेखिए बमोजिमको रकम वा सो बराबरको बैंक ग्यारेन्टी सम्झौतामा उल्लिखित समयावधि भित्र पालिका समक्ष दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (२) कार्यसम्पादन जमानत बराबरको रकम पूर्वाधार संरचना वा हस्तान्तरण योग्य सम्पत्तिमा प्रस्तावकले लगानी गरिसकेपछि कार्य सम्पादन जमानत पेश गर्नु पर्ने छैन ।
८६. सरकारीकरण नगरिने: अनुमतिपत्रको अवधिभर कुनै पनि आयोजना र सो संग सम्बन्धित जग्गा, भवन, उपकरण तथा संरचना सरकारीकरण गरिने छैन ।
८७. रोयल्टी, लाभांश वा अन्य रकम बुझाउनु पर्ने: अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदार पक्षले सम्झौतामा उल्लिखित तरिकाबाट पालिकालाई रोयल्टी, लाभांश वा अन्य रकम बुझाउनु पर्नेछ ।
८८. आयोजना हस्तान्तरण गर्नु पर्ने: (१) अनुमतिपत्र प्राप्त कम्पनीले सम्झौतामा लेखिए बमोजिम पालिकालाई आयोजना हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम आयोजना हस्तान्तरण हुँदा त्यस्तो आयोजनामा जडित मेशिन, उपकरण तथा संरचना सम्झौतामा लेखिए बमोजिमको क्षमता, अवस्था र चालु हालतमा हुनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्माण, स्वामित्वकरण र सञ्चालन ढाँचामा सञ्चालित आयोजना निम्न अवस्थामा मात्र हस्तान्तरण हुनेछ ।
- (क) अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदार पक्ष टाट पल्टेमा,
- (ख) कुनै कारणले अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदार पक्षको कानुनी हैसियत समाप्त भएमा,
- (ग) अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदार पक्षले हस्तान्तरण गर्न चाहेमा,
- (घ) अनुमतिपत्र प्राप्त साझेदार पक्षको अनुमति पत्र रद्द भएमा,
- (ङ) यस्तै अन्य विशेष परिस्थिति उत्पन्न भएमा ।

८९. आयोजना हस्तान्तरण हुन नसक्ने: (१) कुनै साझेदार पक्षले सार्वजनिक सम्पत्ति प्रयोग नगरी आफ्नै निजी सम्पत्ति र लगानीमा निर्माण, स्वामित्वकरण र सञ्चालन ढाँचामा कुनै साझेदारी आयोजना सञ्चालन गरेको रहेछ भने उक्त आयोजना हस्तान्तरण हुने छैन।
तर पालिकाले आयोजना सञ्चालनको लागि कुनै जग्गा, भवन, यन्त्र वा उपकरण प्रदान गरेको रहेछ भने अनुमति प्राप्त साझेदार पक्षले उक्त जग्गा, भवन र आयु बाँकी भएका यन्त्र वा उपकरण चालु अवस्थामा हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ।
(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि साझेदार पक्षले आयोजना हस्तान्तरण गर्न चाहेमा आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ।
९०. पालिकाको स्वामित्व हुने: दफा ३१ र ३२ बमोजिम हस्तान्तरण भएको आयोजना र सोसँग सम्बन्धित साझेदार पक्षको हक लाग्ने बाहेकको जग्गा, घर, संरचना, यन्त्र, उपकरण र फर्निचर लगायतको सम्पत्तिको स्वामित्व पालिकाको हुनेछ।
९१. लिज वा भाडामा दिन वा बेचबिखन गर्न सक्ने: (१) पालिकाले साझेदार पक्षलाई पालिकाको आफ्नो स्वामित्व वा अधीनमा रहेको कुनै घर वा जग्गा यो ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम लिज वा भाडामा दिन, कुनै मेशिन, औजार वा पूर्वाधार संरचना बिक्री गर्न वा लिज वा भाडामा दिन सक्नेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम लिज वा भाडामा दिँदाका शर्तहरू सम्झौतामा लेखिए बमोजिम हुनेछन्।
९२. स्थानीय स्रोत, साधन र जनशक्तिको उपयोग गर्नु पर्ने: साझेदार पक्षले आयोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा सम्भव भएसम्म स्थानीय स्रोत, साधन, जनशक्ति र मुलुकभित्र उत्पादन हुने वस्तु तथा सेवा उपयोग गर्नु पर्नेछ।
९३. अध्ययन प्रतिवेदन र लिखत माथि अधिकार कायम रहने: (१) दफा १४ बमोजिम प्रस्तावकले प्रस्ताव साथ पेश गरेको अध्ययन प्रतिवेदन सम्बन्धी कागजात उपर निजको पूर्ण अधिकार कायम रहनेछ। प्रस्तावकको लिखित स्वीकृति बिना त्यस्तो अध्ययन प्रतिवेदन सम्बन्धी कागजातहरू अन्य कुनै कामको लागि प्रयोग वा प्रकाशन गरिने छैन।
(२) दफा १४ बमोजिम प्रस्ताव पेश गर्नको लागि पालिकाले तयार गरेको अध्ययन प्रतिवेदन र लिखत उपर पालिकाको पूर्ण अधिकार कायम रहनेछ। पालिकाको लिखित स्वीकृति बिना त्यस्तो अध्ययन प्रतिवेदन र लिखतहरू अन्य कुनै कामको लागि प्रयोग वा प्रकाशन गर्न पाइने छैन।
९४. नागरिक समाज र विकासका साझेदार सहभागी हुन सक्ने: (१) कुनै आयोजना कार्यान्वयन गर्न सहकारी वा नागरिक समाज वा विकास साझेदारको सहयोग, समन्वय वा सहजीकरण आवश्यक भएमा पालिकाको स्वीकृतिले मात्र त्यस्तो सहकारी, नागरिक समाज वा विकास साझेदारलाई सहयोगी, समन्वयकर्ता वा सहजकर्ताको रूपमा सहभागी गराउन सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सहभागी हुने सहकारी वा नागरिक समाजको भूमिका देहायको मध्ये कुनै वा सबै हुन सक्नेछ ।

- (क) लाभग्राही वर्गलाई आयोजनाको लाभ बारे सूचित गर्ने र उनीहरूको हक, अधिकार र आवाजलाई सम्बन्धित तहमा पुर्याउने,
- (ख) आयोजनालाई लक्षित वर्ग उन्मुख, गरिवमुखी र वातावरण मैत्री बनाउन सहयोग गर्ने,
- (ग) सामाजिक निगरानी कर्ताको भूमिका निर्वाह गर्ने,
- (घ) तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सहभागी हुने विकास साझेदारको भूमिका देहाय बमोजिम मध्ये कुनै वा सबै हुन सक्नेछ ।

- (क) लाभग्राही वर्गलाई आयोजनाको लाभ बारे सूचित गर्ने र उनीहरूको हक, अधिकार र आवाजलाई सम्बन्धित तहमा पुर्याउने,
- (ख) आयोजनालाई लक्षित वर्ग उन्मुख, गरिवमुखी र वातावरणमैत्री बनाउन सहयोग गर्ने,
- (ग) आयोजनाको अध्ययन, विश्लेषण र विकासमा सहयोग गर्ने,
- (घ) आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- (ङ) तोकिएका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

९५. जिम्मेवारी तोक्नु पर्ने : यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन हुने आयोजनाको सम्बन्धमा पालिका, कार्यालय तथा साझेदार पक्षले आधिकारिक कर्मचारी वा प्रतिनिधि वा पदाधिकारी लिखित कार्यजिम्मेवारी सहित तोक्नु पर्नेछ ।

९६. आधिकारिक शाखा तोक्नु पर्ने: (१) यस ऐन बमोजिमका आयोजनाको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित शाखालाई लिखित जिम्मेवारी सहित कार्यालयले आधिकारिक शाखा तोक्नु पर्नेछ र सो आयोजनाको सम्पूर्ण मूल अभिलेख सोही शाखामा रहनु पर्नेछ ।

(२) अभिलेख रहेको शाखाबाट अभिलेख हराएमा वा दुरुपयोग भएमा कार्यालयको सिफारिसमा कार्यपालिकाले निर्धारण गरेको जरिवाना रकम उक्त शाखाको सबै कर्मचारीले दामासाही रूपमा सरकारी बाँकी सरह भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

९७. नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड बनाउने अधिकार : यस ऐनलाई कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकाले आवश्यक नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

९८. बचाउ तथा खारेजी र बाँझिएमा गर्ने : (१) यस गाउँपालिकाले वनका विषयमा यस अधि कार्यविधि वा अन्य आधारमा गरेका कार्यहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने छ ।

(२) यो ऐन वा यस ऐनमा गरिएका व्यवस्थाहरु संघीय तथा प्रदेश कानूनमा गरिएका व्यवस्थाहरुसँग बाँझिएमा बाँझिएको हदसम्म यो ऐनका सम्बन्धीत दफाहरु निष्कृत्य रहनेछन् ।